

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WSI NIESULICE I TERENÓW PRZYLEGŁYCH

Zespół autorski:

mgr inż. arch. Joanna Grocholewska - Kierownik zespołu

mgr inż. arch. kraj. Mateusz Jabłoński

Poznań, czerwiec 2026

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Niniejszym oświadczam, iż spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, tekst jednolity ze zmianami) i jestem autorem Prognozy oddziaływania na środowisko na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Opodoleńska', is written on the page.

1. WPROWADZENIE	4
1.1.1 INFORMACJE WSTĘPNE	4
1.2 PODSTAWY FORMALNOPRAWNE OPRACOWANIA	4
1.3 CEL I ZAKRES PROGNOZY	5
1.4 WYKORZYSTANE ŹRÓDŁA I METODY PRACY	5
1.5 INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU	6
2. STAN ORAZ FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	8
2.1 POŁOŻENIE I RZEŻBA TERENU	8
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	9
2.3 GLEBY	10
2.4 ŚRODOWISKO WODNE	11
2.5 FAUNA I FLORA	14
2.6 PRZYRODNICZE OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE, SYSTEM POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH	15
2.7 KLIMAT	16
2.8 POWIETRZE	16
2.9 KLIMAT AKUSTYCZNY	18
2.10 POLE ELEKTROMAGNETYCZNE	19
2.11 POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	20
2.12 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU	20
3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTALONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	21
4. OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA	26
4.1 BIORÓŻNORODNOŚĆ	27
4.2 LUDZIE	29
4.3 FAUNA I FLORA ORAZ OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000	31
4.5 WODA	33
4.5 POWIETRZE	37
4.6 POWIERZCHNIA ZIEMI I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZY PRIORYTETOWE	39
4.7 KLIMAT I ŚRODOWISKO AKUSTYCZNE	40
4.8 POLE ELEKTROMAGNETYCZNE	41
4.9 ZASOBY NATURALNE I DOBRA MATERIALNE	42
4.10 ZABYTKI	42
5. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI DOKUMENTU	43
6. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE DOKUMENTU	44

7. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	44
8. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	44
9. STRESZCZENIE	45

1. WPROWADZENIE

1.1 INFORMACJE WSTĘPNE

Rada Gminy Skąpe w dniu 13 marca 2024 r. przyjęła Uchwałę Nr LXVII/577/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, którego podstawą opracowania jest ww. uchwała. Projekt planu obejmuje teren o powierzchni stanowiącej ok. 113,7 ha, który zlokalizowany jest w północnej części gminy Skąpe, w miejscowości Niesulice położonej nad Jeziorem Niestysz.

Na obszarze objętym projektem planu obowiązują uchwały w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które w wyniku uchwalenia niniejszego planu w całości lub części tracą ważność:

- a) Uchwała Rady Gminy Skąpe Nr XXVIII/164/2005 z dnia 31.03.2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych,
- b) Uchwała Rady Gminy Skąpe Nr IV/30/2007 z dnia 23.02.2007 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych,
- c) Uchwała Rady Gminy Skąpe Nr III/21/2014 z dnia 23.12.2014 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych,
- d) Uchwała Rady Gminy Skąpe Nr XXXVIII/350/2018 z dnia 23.03.2018 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych,
- e) Uchwała Rady Gminy Skąpe Nr XXX/258/2021 z dnia 26.03.2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych III.

W trakcie realizacji ustaleń ww. opracowań, w miarę zachodzących zmian w przestrzeni i życiu społeczno-gospodarczym, następowała zmiana zapotrzebowania na określone funkcje lub ustalenia planu. W zakresie proponowanych zmian znajdują się nieruchomości, za których zmianą przeznaczenia przemawia interes społeczny (inicjatorem zmian jest Wójt Gminy Skąpe) a także nieruchomości osób fizycznych i prawnych, na podstawie złożonych wniosków.

Podjęcie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu, poprzedzone zostało wykonaniem analiz dotyczących zasadności przystąpienia do sporządzenia planu i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Skąpe przyjętego uchwałą Rady Gminy Skąpe Nr XXXVI/305/2021 z dnia 24 września 2021 r. Studium wskazuje dla obszaru objętego planem następujące kierunki rozwoju: tereny zabudowy jednostek osadniczych, tereny leśne i zadrzewione, obszary do zalesień, strefa zabudowy mieszkaniowej letniskowo-mieszkaniowej z usługami, strefa osadnictwa wiejskiego, strefa zorganizowanej działalności inwestycyjnej gospodarczej, usługowej, tereny zorganizowanej działalności inwestycyjnej, usługowej z dopuszczeniem zabudowy

mieszkaniowej/ bez zabudowy mieszkaniowej, granice Obszaru Chronionego Krajobrazu „Rynna Paklicy i Ołoboku”, ciągi ekologiczne.

W toku prac stwierdzono brak sprzeczności planowanych zmian z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Skąpe w części graficznej i tekstowej.

1.2 PODSTAWY FORMALNOPRAWNE OPRACOWANIA

Podstawą do opracowania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych jest art. 17 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, tekst jednolity ze zmianami), zgodnie z którym „Wójt, burmistrz albo prezydent miasta po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego kolejno (...) sporządza projekt planu miejscowego wraz z uzasadnieniem oraz prognozą oddziaływania na środowisko, o ile jest wymagana (...)”.

Obowiązek opracowania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, tekst jednolity ze zmianami), która wskazuje prognozę oddziaływania na środowisko jako podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji ustaleń planu, polityki, strategii lub programu.

1.3 CEL I ZAKRES PROGNOZY

Głównym celem sporządzenia niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie przewidywanego wpływu, jaki na środowisko naturalne będą miały rozwiązania planistyczne zawarte w projekcie miejscowego planu, ewentualnych sposobów uniknięcia wpływu negatywnego, a także rozważenie możliwych alternatyw. Zakres prognozy oraz wymogi dotyczące jej sporządzania zostały określone w art. 51-53 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z artykułem 53 ustawy, organ opracowując, dnia 9 stycznia 2026 r. zwrócił się z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim oraz do Państwowego Powiatowego inspektora sanitarnego w Świebodzinie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim pismem z dnia 3 lutego 2026 r. Nr WOŚ.411.34.2026.DT uzgodniła zakres i stopień szczegółowości niniejszej prognozy, zaś Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie nie udzielił odpowiedzi.

1.4 WYKORZYSTANE ŹRÓDŁA I METODY PRACY

Sporządzając prognozę oddziaływania na środowisko wykorzystano następujące metody pracy:

- 1) metodę opisową - którą wykorzystano do sprecyzowania wyników identyfikacji oraz oceny oddziaływania przeprowadzonej innymi metodami; metoda ta pozwala na identyfikację oddziaływań, określa ich rodzaj i charakter;
- 2) metodę prezentacji graficznej – polegającą na przedstawieniu danych za pomocą rycin;
- 3) metodę dokumentacji fotograficznej;
- 4) studia literaturowe.

W celu stworzenia niniejszej prognozy korzystano z materiałów wtórnych publikowanych oraz materiałów pierwotnych. Jako materiały pierwotne należy wskazać zdjęcia wykonane w ramach dokumentacji fotograficznej. Do materiałów źródłowych wtórnych publikowanych należy zaliczyć: akty prawne, dokumenty strategiczne i planistyczne gminy, powiatu oraz województwa, a w szczególności:

- 1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Skąpe przyjęte uchwałą Rady Gminy Skąpe Nr XXXVI/305/2021 z dnia 24 września 2021 r.;
- 2) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych, Uchwała Rady Gminy Skąpe Nr XXVIII/164/2005 z dnia 31 marca 2005 r.;
- 3) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych, Uchwała Rady Gminy Skąpe Nr IV/30/2007 z dnia 23 lutego 2007 r.;
- 4) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych, Uchwała Rady Gminy Skąpe Nr III/21/2014 z dnia 23 grudnia 2014 r.;
- 5) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych uchwała Rady Gminy Skąpe, Uchwała Rady Gminy Skąpe Nr XXXVIII/350/2018 z dnia 23 marca 2018 r.;
- 6) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych III, Uchwała Rady Gminy Skąpe Nr XXX/258/2021 z dnia 26.03.2021 r.;
- 7) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, DZ.U.2023.335 z dnia 16 lipca 2022 r.;
- 8) Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa lubuskiego, Uchwała Nr II/16/25 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17 czerwca 2024 r.;
- 9) Plan gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2020-2026 wraz z planem inwestycyjnym, Uchwała Nr XXXVI/522/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 25 października 2021 r.;
- 10) Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030, Uchwała Nr XXVIII/397/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 lutego 2021 r.;
- 11) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032 Uchwała Nr XI/99/2025 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 24 kwietnia 2025 r.;

Literatura:

- 1) Kondracki J., Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994 r.;
- 2) Okołowicz W., Strefy klimatyczne [świata], Atlas świata, PWN, Warszawa 1962 r.;
- 3) Woś A., Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa 1993 r.

Dane przestrzenne i materiały udostępniane na stronach:

- 1) <https://geoportal.gov.pl/>
- 2) <https://skape.e-mapa.net/>
- 3) <https://geoportal.pgi.gov.pl/>
- 4) <https://geoserwis.gdos.gov.pl/>
- 5) <https://lasy.gov.pl/pl>
- 6) <https://wody.isok.gov.pl/>
- 7) <https://geoportal.lubuskie.pl/lubuskie/audyt-krajobrazowy>

Bazując na informacjach uzyskanych z powyższych źródeł oraz na obserwacjach poczynionych w trakcie wizji terenowej scharakteryzowano ogólne cechy środowiska przyrodniczego na obszarze opracowania. Przeprowadzona w ograniczonym przedziale czasowym wizja terenowa nie pozwoliła na inwentaryzację wszystkich występujących na badanym obszarze zwierząt i roślin. Wynika to z migracji osobników oraz z możliwością oznaczenia roślin jedynie w odpowiednich stadiach rozwoju uwarunkowanych okresem wegetacyjnym.

1.5 INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU

Teren objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego stanowi obszar o powierzchni 113,7 ha, położony w granicach określonych na rysunku planu obejmujący obszar wsi Niesulice.

Na obszarze objętym planem ustala się następujące przeznaczenie:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolem: **MN**;
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, oznaczone na rysunku planu symbolem **MN-ML**;
- 3) teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej lub usług, oznaczony na rysunku planu symbolem **MN-ML-U**;
- 4) tereny zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, oznaczone na rysunku planu symbolem **ML**;
- 5) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług, oznaczone na rysunku planu symbolami: **MN-U**;
- 6) tereny usług, oznaczone na rysunku planu symbolem: **U**;
- 7) tereny usług turystyki lub usług sportu i rekreacji, oznaczone na rysunku planu symbolem: **UT-US**;
- 8) tereny usług sportu i rekreacji, oznaczone na rysunku planu symbolem: **US**;
- 9) tereny elektrowni słonecznych, oznaczone na rysunku planu symbolem: **PEF**;
- 10) tereny dróg lokalnych, oznaczone na rysunku planu symbolem: **KDL**;

- 11) tereny dróg dojazdowych, oznaczone na rysunku planu symbolem: **KDD**;
- 12) tereny komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczone na rysunku planu symbolem: **KR**;
- 13) tereny komunikacji pieszo-rowerowej, oznaczone na rysunku planu symbolem: **KP**;
- 14) teren parkingu, oznaczony na rysunku planu symbolem: **KOP**;
- 15) tereny elektroenergetyki, oznaczone na rysunku planu symbolem: **IE**;
- 16) teren telekomunikacji, oznaczony na rysunku planu symbolem: **IT**;
- 17) teren pompowni ścieków, oznaczony na rysunku planu symbolem: **IKP**;
- 18) teren rolnictwa z zakazem zabudowy, oznaczony na rysunku planu symbolem: **RN**;
- 19) teren akwakultury i obsługi rybactwa, oznaczony na rysunku planu symbolem: **RA**;
- 20) teren wód powierzchniowych śródlądowych, oznaczony na rysunku planu symbolem **WS**;
- 21) tereny lasu, oznaczone na rysunku planu symbolem: **L**;
- 22) teren zieleni urządzonej, oznaczony na rysunku planu symbolem: **ZP**.

Ustalenia planu miejscowego nie naruszają zapisów Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Skąpe, przyjętego uchwałą Rady Gminy Skąpe nr XXXVI/305/2021 z dnia 24.09.2021 r.

Zgodnie z wymaganiami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia planu miejscowego obejmują m.in.: przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, zasady kształtowania krajobrazu, zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej, wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną nadziemną intensywność zabudowy, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, maksymalny udział powierzchni zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy, minimalną liczbę i sposób realizacji miejsc do parkowania, w tym miejsc przeznaczonych do parkowania pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów, granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa, szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym, szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów, stawki procentowe na podstawie, których określa się opłatę planistyczną.

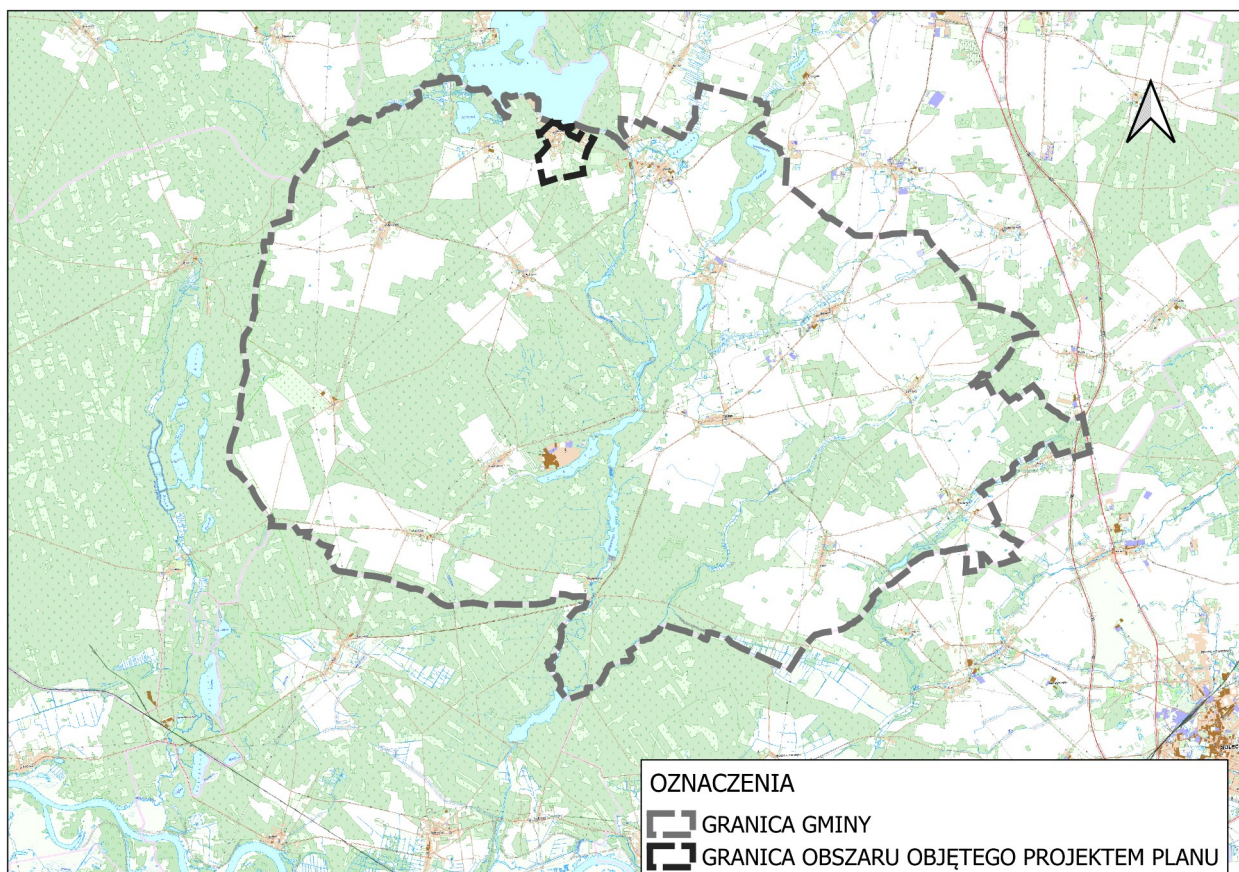
Plan miejscowy uwzględnia, określone w art. 1 ust. 2 pkt 1-2 ustawy, wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury, oraz walory architektoniczne i krajobrazowe – utrzymuje przeznaczenie i zagospodarowanie terenów przeznaczonych pod tereny zabudowy mieszkaniowej, lotniskowej lub usługowej, umożliwiając uzupełnienie zabudowy zgodnie z funkcją terenów sąsiednich. W południowej części planu wyznaczono również tereny pod budowę elektrowni słonecznej. Plan chroni istniejące tereny lasów, tereny zieleni oraz sportu i rekreacji, które zabezpieczają przestrzeń dla ochrony zdrowia, rekreacji i zapewnienia kontaktu z przyrodą dla mieszkańców. Zabudowa jest realizowana głównie w zasięgu wyznaczonych w studium zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych.

Plan ustala harmonijne zasady zagospodarowania całego obszaru, uwzględniając ograniczenia wynikające z istniejącej zabudowy i infrastruktury oraz warunków fizjograficznych i kulturowych. W obszarze planu dominują funkcje typowe dla wsi letniskowej – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa rekreacji indywidualnej oraz usługowa, a w zakresie obiektów publicznych- tereny sportu i rekreacji.

2. STAN ORAZ FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1 POŁOŻENIE I RZĘBA TERENU

Gmina Skąpe jest gminą wiejską położoną w środkowej części województwa lubuskiego w powiecie świebodzińskim, na południowy zachód od miasta Świebodzin. Teren opracowania położony jest w północnej części gminy, w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora Niestysz - należącego do obrębu Przełazy w gminie Lubrza.



Ryc. 1 Lokalizacja obszaru objętego projektem planu na tle gminy.

(źródło: opracowanie własne na podstawie danych WMS-Geoportal)

Według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego obszar ten znajduje się w megaregionie Pozaalpejskiej Europy Środkowej, w prowincji Środkowoeuropejskiej, w podprowincji Pojezierze Południowobałtyckie, w makroregionie Pojezierza Lubuskiego w obrębie oraz dwóch mezoregionach, zdecydowana większość obszaru gminy w granicach Pojezierza Łagowskiego, natomiast południowy kraniec w granicach Przełomu Odry.

Teren opracowania zawiera się w granicach Pojezierza Łagowskiego. Jest to jednostka

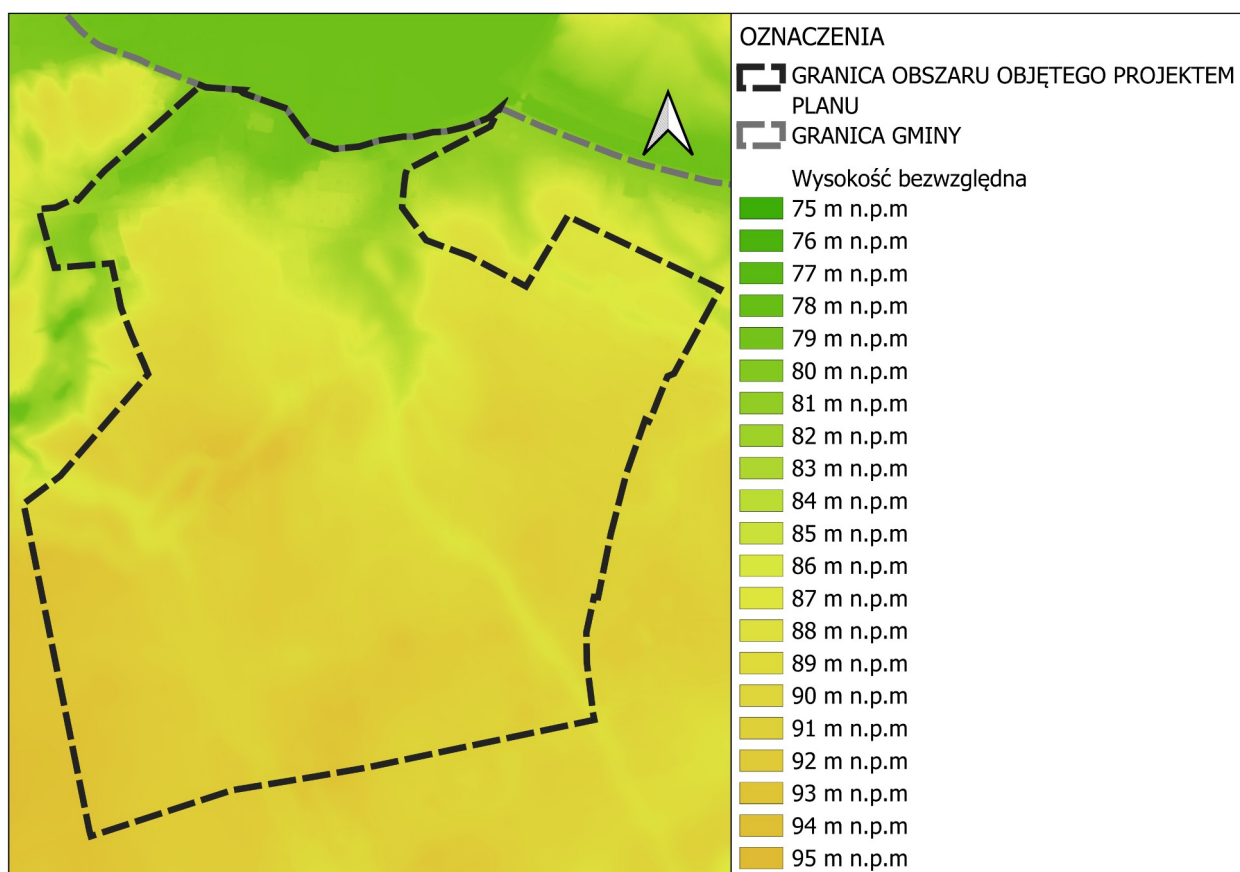
zróznicowana pod względem form rzeźby terenu. Zasadniczą część stanowi wysoczyzna morenowa falista, równiny sandrowe i wodnolodowcowe, wzgórza morenowe przekształcone oraz moreny czołowe akumulacyjne i spiętrzone. Niektóre wzniesienia przekraczają wysokość 200 m, a najwyższe z nich to Bukowiec (225,4 m n.p.m.) i Gorajec (209,7 m n.p.m.). Podłoże stanowią sfałdowane warstwy trzeciorzędowe. Na terenie pojezierza występują liczne pokłady węgla brunatnego. W miejscowości Sieniawa funkcjonuje odkrywkowa Kopalnia Węgla Brunatnego „Sieniawa”.

Teren przecinają rynny subglacialne częściowo wypełnione stosunkowo niewielkimi jeziorami oraz liczne doliny rzeczne. Do najważniejszych zbiorników zaliczyć należy jeziora: Niestysz (526,0 ha), Lubniewsko (Świerkowskie; 242,5 ha), Paklicko Wielkie (196,0 ha), Ciecz (Trześniowskie; 171,0 ha), Lubiąż (Lubniewice; 142,5 ha), Jez. Wilkowskie (130,0 ha) i Łagowskie (76,5 ha). Do głównych cieków należą: Ilanka, Obrzyca, Racza Struga (Kanał Czerwony), Postomia, Paklica, Lubniewka, Ołobok, Struga Jeziorna i Ośnianka (Łęcza).

Niesulice to typowa wieś letniskowa, położona na południowym brzegu jeziora Niestysz. Liczba stałych mieszkańców waha się w granicach 100-110 osób. W sezonie wypoczynkowym liczba osób przebywających na terenie wsi zwiększa się kilkudziesięciokrotnie. Niesulice są wsią bez przemysłu, a rolnictwo ogranicza się głównie do upraw w ogrodach przydomowych. Mieszkańcy pracują poza rolnictwem, większość z nich dojeżdża do pracy do Świebodzina i Sulechowa. W sezonie letnim miejsca pracy zabezpiecza prowadzona na potrzeby wczasowiczów działalność handlowa, gastronomiczna i rozrywkowa. Teren opracowania od wschodu, północnego zachodu i południa graniczy z terenami leśnymi będącymi własnością Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, a od południowego zachodu z kompleksem gruntów rolnych, będących również własnością Skarbu Państwa.

W północnej części gmin, w tym na obszarze objętym planem rozciąga się wzgórze morenowe które wznosi się wysoko ponad równinę sandrową i osiąga wysokość ok. 149 m n.p.m. i ok. 70 m nad poziomem sąsiadującego z nim jeziora Niestysz. Wzgórze charakteryzuje się bardzo urozmaiconym rytmem rzeźby. Wysokości względne osiągają tu wartości 20-25 m, a spadki terenu dochodzą do 30%. Występują liczne dolinki wciosowe, a także form o charakterze jarów, ponad którymi wznoszą się pojedyncze kopulaste wierzchołki oraz wyraźne grzbiety.

Rzeźba terenu obszaru objętego analizą jest nieregularna i pofalowana, z widocznymi wcięciami, jednak cechujące się niewielką deniwelacją. Teren opada w kierunku jeziora Niestysz, gdzie wysokość bezwzględna wynosi ok. 79.5 m n.p.m, zaś wznosi się w stronę południową i osiąga w granicach planu wysokość ok 93.5 m n.p.m.



Ryc. 2 Rzeźba terenu na terenie objętym projektem planu.

(źródło: opracowanie własne na podstawie danych WMS-Geoportal)

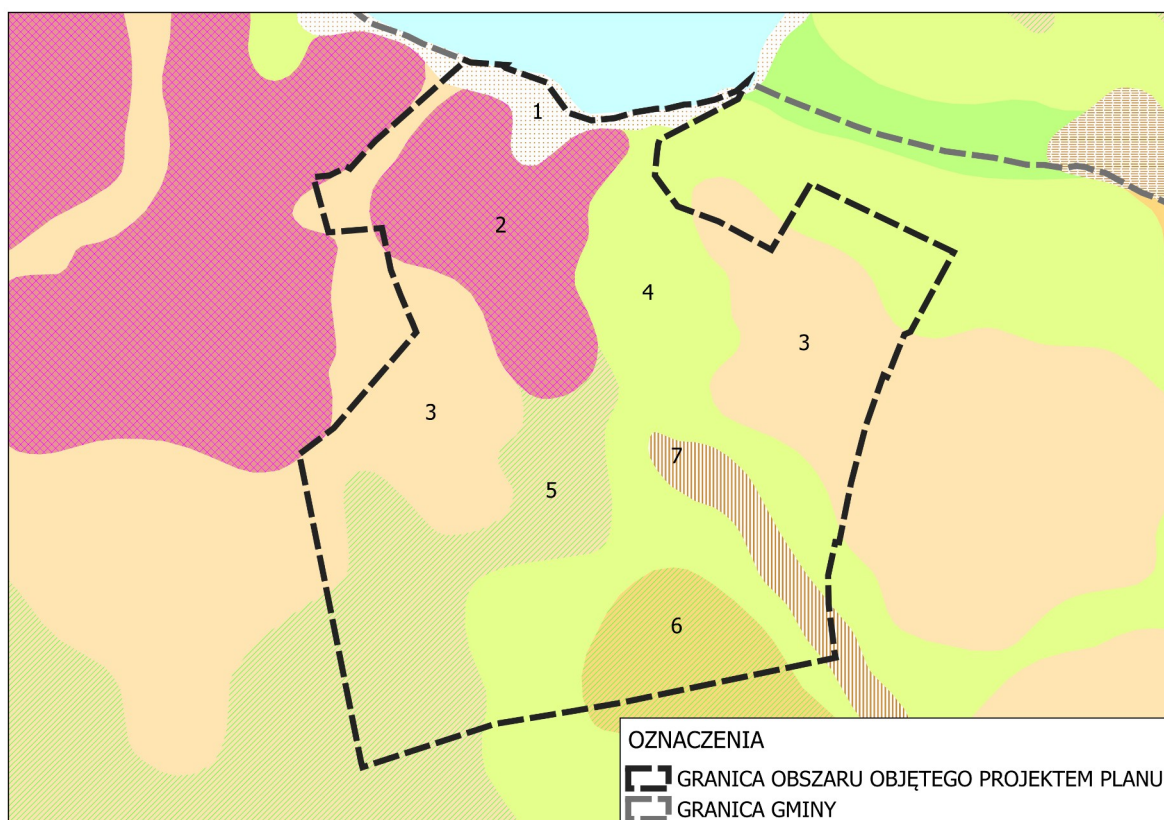
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

W budowie geologicznej terenu gminy dominują różnoziarniste piaski wodnolodowcowe, co szczególnie widoczne jest we wschodniej części gminy, charakteryzującej się dużą jednorodnością gruntów. Lokalnie piaski są tu przewarstwione glinami piaszczystymi, miąższość przewarstwień wynosi ok. 1,5 – 2,5 m. Odminną budowę geologiczną posiada część wschodnia terenu gminy. Duży udział obok piasków mają tu gliny lodowcowe, przeważnie piaszczyste. Występują tu również gliny pylaste i piaski gliniaste, przy czym przeważają gliny twardoplastyczne. Występują one od powierzchni lub w podłożu, podścielając piaski. W części południowo-wschodniej stwierdzono występowanie utworów zastoiskowych, iłów, pyłów oraz glin pylastych zwięzłych. Podścielają one piaski wodnolodowcowe na głębokości ok. 1,5 – 3,0 m. W dnach rynien glacyjnych występują torfy typu niskiego. Miąższość torfów wynosi od 1 do kilku metrów.

W granicach obszaru analizy występują piaski i żwiry wodnolodowcowe powstałe z osadów wodnolodowcowych- fluwialnych, rzecznotodowcowych, lub na osadach lodowcowych- morenowych, glacialnych sandrowych oraz piaski i żwiry lodowcowe zalegające na piaskach i żwirach wodnolodowcowych powstałe z osadów morenowych i glacialnych. W południowo-wschodniej części obszaru na piaskach i żwirach wodnolodowcowych zalegają gliny zwałowe z osadów lodowcowych. W centralnej i północnej części pojawiają się piaski i żwiry przemieszane z głazami narzutowymi moreny czołowej, a przy granicy z jeziorem mułki i piaski jeziorne z limnicznych osadów jeziornych.

Zasięg poszczególnych utworów według danych Szczegółowej mapy geologicznej Polski, na terenie obszaru opracowania przedstawiono na Ryc 2.

- 1) Mułki i piaski jeziorne;
- 2) Piaski, żwiry i głazy moren czołowych;
- 3) Piaski i żwiry lodowcowe;
- 4) Piaski i żwiry wodnolodowcowe;
- 5) Piaski i żwiry lodowcowe na piaskach i żwirach wodnolodowcowych;
- 6) Formy antropogeniczne, takie jak: hałdy, nasypy, osadniki;
- 7) Namuły piaszczysto-gliniaste zagłębień bezodpływowych i okresowo przepływowych;
- 8) Gliny zwałowe na piaskach i żwirach wodnolodowcowych.



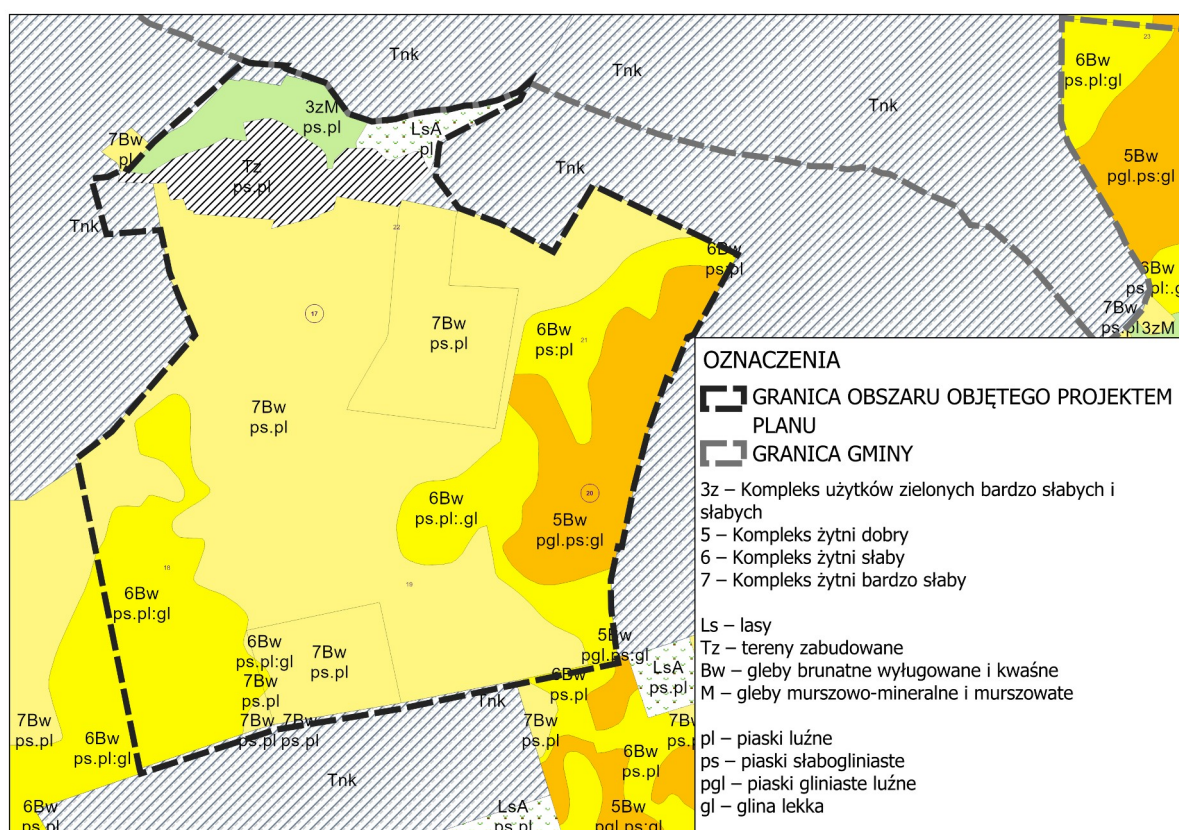
Ryc. 3 Orientacyjna lokalizacja projektu planu na szczegółowej mapie geologicznej Polski
(źródło: Opracowanie własne na podstawie danych www.geologia.pgi.gov.pl)

2.3 GLEBY

Gleby gminy Skąpe są odzwierciedleniem budowy geologicznej. Zachodnia część gminy posiada gleby raczej słabe, piaskowe, we wschodniej natomiast przeważają gleby dobre, naglinione.

Najlepsze gleby występują w rejonie wsi Ołobok, Skąpe, Pałck i Węgrzynice. Są to gleby brunatne i bielcowe, wytworzone z piasków gliniastych mocnych, płytko podścielonych glinami lekkimi. Stanowią kompleks przydatności rolniczej pszennej dobry i są odpowiednie dla wszystkich upraw polowych, w tym również dla intensyfikacji – warzywnictwo, sadownictwo. Użytkowane są jako grunty orne w klasach bonitacyjnych IIIa i IIIb.

Bardzo małe powierzchnie gminy zajmują gleby kompleksów: pszennego wadliwego – przesuszane – oraz zbożowopastewnego mocnego – okresowo zawodnione. Są to gleby w IIIa – IVa klasie gruntów ornych, na których można uprawiać pszenicę, jęczmień jary, owies, buraki pastewne, bobik, rzepę, kapustę oraz rośliny pastewne. Plony roślin uprawianych na tych glebach zależne są głównie od warunków klimatycznych. Znaczne powierzchnie zajmują gleby bielcowe i brunatne, wytworzone w przewadze z piasków gliniastych lekkich i mocnych podścielone na różnych głębokościach piaskami gliniastymi lekkimi, glinami lekkimi oraz piaskami słabogliniastymi. Stanowią IIIb i IVa klasę gruntów ornych w kompleksach: żytni bardzo dobry oraz żytni dobry, przy czym żytni bardzo dobry dominuje we wschodniej części gminy, a żytni dobry w zachodniej. Gleby te są dobre dla wielu upraw polowych i przy odpowiednich zabiegach agrotechnicznych dają wysokie plony. Można na nich uprawiać: żyto, owies, ziemniaki, kukurydzę na suche ziarno i zieloną masę, grykę, proso, marchew pastewną, rzepę, gorczycę, słonecznik oleisty, len oleisty i włóknisty.



Ryc. 4. Lokalizacja projektu planu na tle mapy glebowo-rolniczej
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych geologia.pgi.gov.pl)

Gleby słabe są głównie w typie brunatnych wylugowanych, wytworzone z piasków słabogliniastych, podścielonych płytko lub średniogłęboko piaskami luźnymi. Przeważają one w części wschodniej gminy. Są to gleby w kompleksach przydatności rolniczej żytnim słabym i bardzo słabym. Dobór roślin uprawowych jest bardzo ograniczony. Na tych glebach można uprawiać żyto, ziemniaki, saradellę, łubiny, wykę, przelot. Gleby przyleśne kompleksu żytniego słabego powinny być zalesione.

Dna rynien glacjacyjnych zajmują gleby torfowe, lokalnie murszowate, tworząc trwałe użytki zielone średnie i słabe. Użytki zielone występują ponadto w dnach dolinek bocznych i zagłębieniach bezodpływowych – tereny nadmiernie zawilgocone.

Powierzchnia terenu opracowania stanowią grunty rolne niezainwestowane, o przewadze V i VI klasy bonitacyjnej. Występuje również fragment IV klasy bonitacyjnej. Są to gleby brunatne wylugowane i kwaśne głównie żytnim słabym i bardzo słabym oraz żytnim dobrym zlokalizowanym we wschodniej części obszaru. Gleby te tworzone są przez piaski słabogliniaste pokrywające piaski luźno oraz gdzieśkolwiek również gliny lekkie. Od strony jeziora powierzchnię pokrywają gleby murszowo-mineralne i murszowate o słabym i bardzo słabym kompleksie użytków zielonych, w którym piaski słabogliniaste zalegają na piaskach luźnych.

2.4 ŚRODOWISKO WODNE

Ramowa Dyrektywa Wodna Unii Europejskiej (2000/60/WE) wprowadza zintegrowane podejście do ochrony jakości wód w celu zapewnienia ich długoterminowej trwałości i ochrony ekosystemów wodnych. Cele środowiskowe dla JCW obejmują osiągnięcie dobrego stanu wód, który oznacza, że ekosystemy wodne w danej JCW (np. rzeki, jeziora, wody podziemne) muszą funkcjonować w sposób naturalny, bez poważnych zakłóceń spowodowanych przez działalność człowieka. Woda musi posiadać odpowiednią jakość fizyczną, chemiczną, biologiczną i hydromorfologiczną, co zapewnia utrzymanie bioróżnorodności. Kolejnym celem jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego, co oznacza, że woda w JCW powinna mieć poziom zanieczyszczeń chemicznych, który nie przekracza ustalonych norm, takich jak stężenia substancji niebezpiecznych (np. metali ciężkich czy pestycydów). Celem jest również osiągnięcie bardzo dobrego stanu wód, jeśli to możliwe, co jest stanem idealnym, w którym ekosystem wodny jest w stanie nienaruszonym, bez jakichkolwiek zanieczyszczeń chemicznych oraz zrównoważonym w zakresie jakości biologicznej i fizycznej. W przypadku wód, które już osiągnęły dobry stan, dąży się do utrzymania tego stanu oraz zapobiegania jego pogorszeniu. Istotnym celem jest także przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu, w miarę możliwości, takim jak zapobieganie powodziom, redukcja zanieczyszczeń związanych z suszą oraz inne działania mające na celu utrzymanie stabilności ekosystemów wodnych w obliczu zmieniającego się klimatu. Cele środowiskowe obejmują także ochronę funkcji ekosystemów wodnych, takich jak mokradła, rzeki, jeziora oraz zapobieganie ich degradacji. Woda powinna spełniać funkcje ekologiczne, społeczne oraz gospodarcze, a wszystkie działania ochrony muszą uwzględniać te funkcje. W przypadku wód, które nie spełniają tych celów, wprowadza się plany działań naprawczych i programy poprawy jakości wód.

Gmina położona jest w regionie wodnym Środkowej Odry, zaś sam teren opracowania zlokalizowany jest w zasięgu zlewni rzecznej RW60001015859 Ołobok do Świebodki z jeziorami Niestysz i Wilkowskim. Zlewnia ta ma silnie zmieniony charakter przez zapory, bariery, przegrody oraz zmiany fizyczne koryta i strefy nadbrzeżnej, przez co nie istnieje możliwość odwrócenia zmian hydromorfologicznych i brak jest alternatyw dla pełnionych funkcji. Głównymi źródłami presji hydromorfologicznej są zabiegi prostowania koryta, budowle piętrzące oraz górnictwo. Stan chemiczny oraz fizyczny wód nie został określony jednak potencjał ekologiczny sklasyfikowany został jako dobry mimo silnego i ekstremalnego zagrożenia suszą. Wody zlewni przeznaczone są do celów rekreacyjnych i kąpieliskowych, nie są przeznaczone natomiast do poboru wody na potrzeby

zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Cała zlewnia stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zmiany w równowadze organizmów wodnych oraz jakości tych wód.

Sieć hydrograficzna gminy związana jest głównie z rynnami glacialnymi. System cieków drenujących obszar gminy odwadnia go w kierunku południowym do rzeki Odry poprzez, Ołobok, Gryżynę, Jabłonną (Rakówkę). W dnach rynien występują dość liczne jeziora. Największe z nich – Niestysz - graniczy od północy z gminą Skąpe. W dnach rynien zostały ponadto założone sztuczne zbiorniki wodne, obecnie zarośnięte. Zbiorniki te, z racji swego położenia, niewielkich zapór i urządzeń przepustowych upodobnione są do zbiorników naturalnych. Oprócz jezior, na terenie gminy, wody stojące występują dość licznie w zagłębieniach bezodpływowych, w formie niewielkich oczek. Naturalne jeziora połączone są ciekami i kanałami w jeden system hydrograficzny. Główna rzeka – Ołobok – wypływa z jeziora Niestysz. W górnym odcinku, od jeziora (na wysokości ośrodka wypoczynkowego LUMEL) do wsi Ołobok jest kanałem hodowlanym. Poniżej wsi płynie w naturalnym korycie. Pozostałe cieki wykorzystują naturalne warunki geomorfologiczne i nie są regulowane. Podmokłości stałe i okresowe, związane są z dnami rynien glacyjnych oraz zagłębien bezodpływowych.

Przedmiotowy teren opracowania położony jest nad jeziorem Niestysz będącego największym zbiornikiem pojezierza łagowskiego o powierzchni 486,2 ha, dł. 4700 m, szer. 1700m, maks. głęb. 34,7 m. Leży ono w otoczeniu dużych partii lasów sosnowych, z licznymi stanowiskami drzew liściastych. Linia brzegowa jeziora jest urozmaicona wieloma zatokami i półwyspami. Jezioro stanowi idealny akwen do uprawiania różnorodnych sportów wodnych i wędkarstwa. Szczególnie nadaje się do uprawiania żeglarstwa i wioślarstwa, a zimą – bojerów, przez co jest intensywnie użytkowane przez mieszkańców, a także wczasowiczów i turystów. Chemiczny stan wód jeziora jest dobry jednak stan ogólny określony został jako zły.

Wody podziemne

Gmina Skąpe w całości położona jest na terenie Jednolitej części Wód Podziemnych GW600068. Część ta ma dobry stan chemiczny i ilościowy a więc również dobry stan ogólny wód. Jest to JCWPd przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Na zbiornik wywiera się presję antropogeniczną poprzez pobór wody, jednak według szacunków dotychczas pobiera się zaledwie 8% zasobów dostępnych do zagospodarowania. Teren opracowania położony jest poza granicami Głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP).

Zdecydowana większość obszaru analizy stanowią grunty średnio, a nawet słabo przepuszczalne. Głębokość zalegania wód gruntowych dla niemal całego terenu analizy wynosi poniżej 2m, przy czym dla większość jest to poniżej 5m, a jedynie w okolicach jeziora wody gruntowe zalegają płycej, a gleby są łatwo przepuszczalne.



Ryc. 5 Położenie obszaru na tle GZWP i JCW

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MIDAS

2.5 FAUNA I FLORA

Ze względu na wielkość terenu opracowania w jego zasięgu znajdują się różnorodne siedliska cechujące się odmiennymi składami gatunkowymi i różną wartością przyrodniczą.

W centralnej i południowo-zachodniej części planu duży obszar stanowią tereny użytkowane rolniczo, są to siedliska o ubogim składzie gatunkowym stanowiącym niemal jednolite monokultury roślin uprawnych z niewielką domieszką gatunków rodzimych tworzących głównie siedliska ruderalne na skrajach upraw i miedzach.

W centralnej i północnej części planu zlokalizowana jest zabudowa miejscowości Niesulice, budynkom mieszkalnym i gospodarczym towarzyszą tereny przydomowych ogródków w większości urządzonych z wykorzystaniem głównie obcego pochodzenia gatunków ozdobnych i intensywnie pielęgnowanych. Na uwagę zasługuje tutaj jednak aleja lipowa stworzona z mieszańcowych lip holenderskich (*Tilia x euriopaea*) wzdłuż ulicy Wojciechowskiego oraz zlokalizowany w północno-wschodniej części planu ponik przyrody „Bożenka” będący dębem szypułkowym (*Quercus robur*). Z punktu widzenia przyrodniczego duża różnorodność gatunków ozdobnych w ogrodach nie ma większej wartości przyrodniczej a co więcej stwarza pewne zagrożenia. W trakcie wizji terenowej zaobserwowano w wielu miejscach dziczące krzewy sumaka octowca (*Rhus typhina*) i lilaka pospolitego (*Syringa vulgaris*). Sumak traktowany jest jako niebezpieczna roślina inwazyjna, która przez swoją ekspansywność stwarza zagrożenie dla rodzimej flory.

Znaczną część analizowanego terenu stanowią lasy i tereny zadrzewione. Typ siedlisk leśnych to w zasięgu opracowania głównie lasy mieszane lub bory mieszane świeże, w którym gatunkiem

dominującym jest sosna pospolita (*Pinus sylvestris*). W północno-zachodniej części znajduje się również fragment z dominującym bukiem pospolitym (*Fagus sylvatica*) oraz fragment z dominującym dębem bezszypułkowym (*Quercus patraea*). W czasie wizji terenowej zaobserwowano, iż siewki dębu bezszypułkowego stanowią powszechny element runa we wszystkich fragmentach leśnych i zadrzewionych. Ponadto w lasach w warstwie podszytu powszechne są inwazyjne czeremchy amerykańskie (*Prunus serotina*) oraz rzadziej robinie akacjowe (*Robinia pseudoacacia*), z gatunków rodzimych zaobserwować można tu brzozy brodawkowate (*Betula pendula*), kruszyny pospolite (*Frangula alnus*) oraz jarzęby pospolite (*Sorbus aucuparia*) i żarnowce miotlaste (*Cytisus scoparius*). Stosunkowo widny charakter lasów i borów mieszanych umożliwia tworzenie się bujnego podszytu, w którym zaobserwować można wielu przedstawicieli traw, takich jak; kłosówka miękka (*Halcus mollis*), trzcinnik leśny (*Calamagrostis arundinacea*), śmiełek pogięty (*Avenella flexuosa*) oraz kostrzewa leśna (*Festuca altissima*), a także roślin zielnych takich jak sałatnik leśny (*Mycelis muralis*), szczawik zwyczajny (*Oxalis acetosella*), czarcikęs łąkowy (*Succisa pratensis*), pępawa dwuletnia (*Crepis biennis*). W niższych warstwach leśnych występują również jeżyny (*Rubus*) oraz paprocie: narecznica samcza (*Dryopteris filix-mas*) i wietlica samicza (*Athyrium filix-femina*).

W granicach opracowania znajdują się nieużytkowane od dawna tereny rolnicze i nieużytki, które uległy samoistnemu zadrzewieniu. Gatunkiem dominującym jest tutaj sosna zwyczajna, a mniejszy udział stanowi brzoza brodawkowata i czeremcha amerykańska; z krzewów bardzo licznie występuje tutaj żarnowiec miotlasty. Niższą warstwę stanowi wiele traw i roślin zielnych w tym bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), szczaw zwyczajny (*Rumex acetosa*) i polny (*Rumex acetosella*), babka lancetowata (*Plantago lanceolata*), wyka ptasia (*Vicia cracca*), powój polny (*Convolvulus arvensis*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), wrotycz pospolity (*Tanacetum vulgare*), marchew zwyczajna (*Daucus carota*), pępawa dwuletnia (*Crepis biennis*), starzec jakubek (*Jacobaea vulgaris*) a na suchszych terenach również rozchodnik ostry (*Sedum acre*), mniszek pospolity (*Taraxacum officinale*) i mlecz zwyczajny (*Sonchus oleraceus*). Gatunki te popularne są również na terenach ruderalnych w okolicy dróg i zabudowań, gdzie licznie pojawia się również inwazyjne przymiotno kanadyjskie (*Erigeron canadensis*).

Ze względu na płytko zalegające wody gruntowe szata roślinna w okolicach jeziora Niestysz wzbogacona jest o wierzy białe (*Salix alba*), olchy czarne (*Alnus glutinosa*) oraz topole białe (*Populus alba*). Pojawiają się tutaj również robinie akacjowe i modrzewie europejskie (*Larix decidua*). Brzegi i litoral jeziora porasta bujnie trzcina pospolita (*Phragmites australis*).

Na obszarze występują licznie przedstawiciele gromady kręgowców. Szczególnie popularne są ptaki związane zarówno z osiedlami ludzkimi, terenami otwartymi, lasami oraz siedliskami wodnymi. Wymienić należy tutaj powszechne krzyżówki (*Anas platyrhynchos*), wróble (*Passer domesticus*), bogatki (*Parus major*), drozdy śpiewaki (*Turdus philomelos*), sójki (*Garrulus glandarius*) oraz sroki (*Pica pica*). Ze względu na różnorodność siedlisk na terenie analizy występują również liczne ssaki, od małych gryzoni i wiewiórek po większe sarny europejskie (*Capreolus capreolus*), dziki euroazjatyckie (*Sus scrofa*) czy lisy rude (*Vulpes vulpes*). Różnorodność gatunków zwierząt, zwłaszcza na terenach leśnych i zadrzewionych, jest bogata, występuje tu z pewnością wiele innych przedstawicieli kręgowców i znaczne bogactwo bezkręgowców których nie udało się sklasyfikować podczas wizji terenowej, z których niektóre mogą być objęte ochroną gatunkową.

2.6 PRZYRODNICZE OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE, SYSTEM POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Gmina Skąpe obejmuje swoim zasięgiem tereny Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Rynny Paklicy i Ołoboku. Obszar ten nachodzi na północne obszary terenu objętego projektem planu, a celem jego ochrony jest zachowanie korytarza ekologicznego oraz leśno-polno-jeziornej mozaiki krajobrazowej.

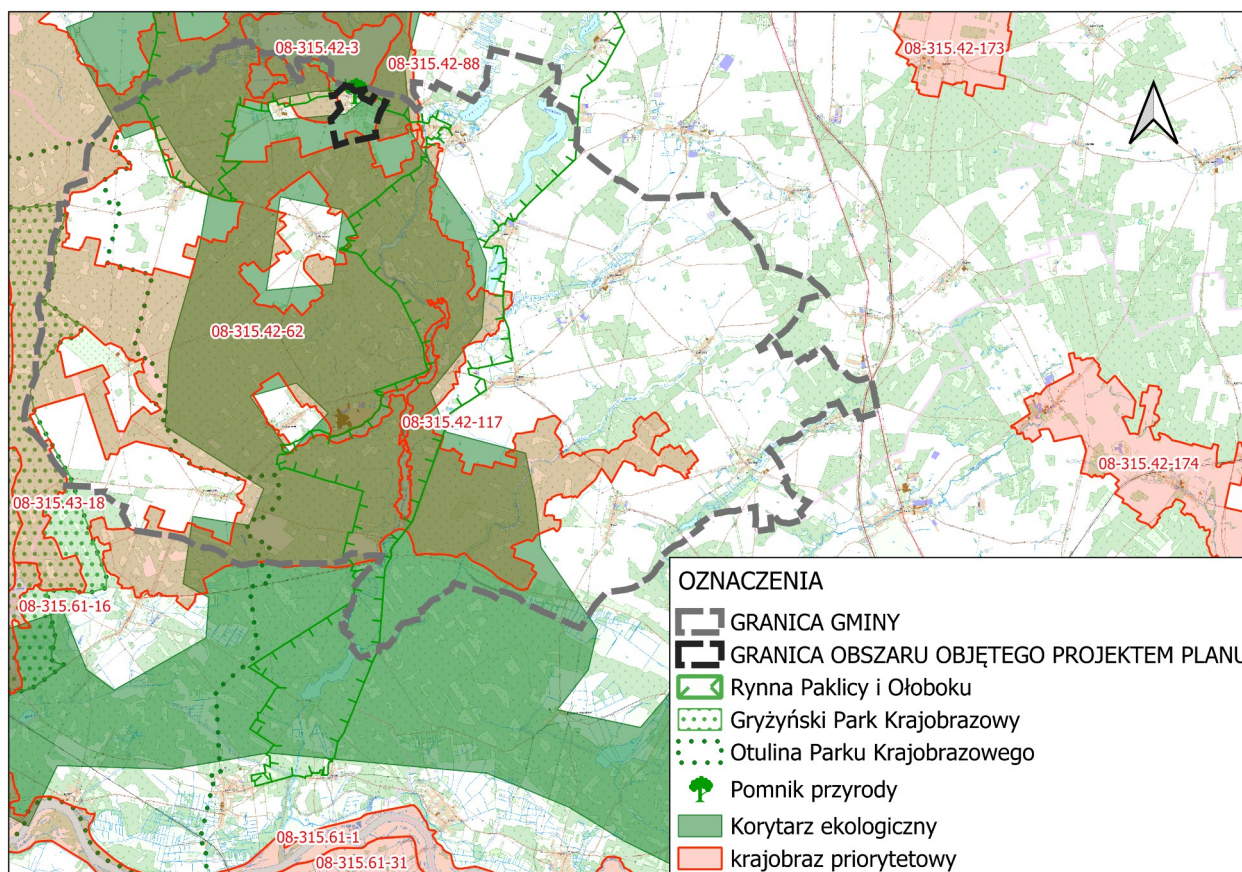
Obszar o całkowitej powierzchni 20 098,63 ha, położony na terenie gminy Międzyrzecz w powiecie międzyrzeckim, gminy Świebodzin, gminy Lubrza i gminy Skąpe w powiecie świebodzińskim oraz gminy Czerwieńsk w powiecie zielonogórskim w województwie lubuskim, powołany został decyzją Wojewody Lubuskiego z dnia 24 lipca 2023 r. Na obszarze tym zabrania się:

- 1) lokalizowania nowych obiektów zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska,
- 2) lokalizacji budownictwa letniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej,
- 4) likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnoblotnych,
- 5) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- 6) lokalizacji ośrodków chowu, hodowli posługujących się metodą bezściółkową,
- 7) umyślnego zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych, tarłisk i złożonej ikry, ptasich gniazd oraz wybierania jaj,
- 8) wypalania roślinności i pozostałości roślinnych, wydobywania skał, minerałów, torfu oraz niszczenia gleby.

Przy północnej granicy obszaru opracowania na działce nr ew. 26/120 w obrębie Niesulice rośnie również dąb szypułkowy (*Quercus robur*), który Uchwałą Nr LVI/480/2023 Rady Gminy Skąpe z dnia 25 kwietnia 2023 r. ustanowiony został pomnikiem przyrody. Wysokość drzewa to ok. 25 m, zaś obwód jego pnia wynosi 488 cm.

W stosunku do pomnika przyrody zakazuje się:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu – drzew;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody, albo racjonalnej gospodarce wodnej;
- umieszczania tablic reklamowych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi.



Ryc. 6 Położenie obszaru na tle form ochrony przyrody i krajobrazu

(źródło: Opracowanie własne na podstawie danych geoportal.gov.pl)

Obszar objęty planem położony jest również w granicach wyznaczonego przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży korytarza ekologicznego Doliny Leniwej Obry. Korytarzami ekologicznymi są pasy terenu łączące dwa różne płaty oraz umożliwiające przemieszczanie się osobników między tymi płatami. System korytarzy ekologicznych przeciwdziała fragmentacji siedlisk oraz izolacji populacji prowadzącej do zmniejszenia różnorodności biologicznej, prowadząc do ochrony i odbudowy bioróżnorodności lokalnej i krajowej. Obszar został wyznaczony głównie dla ochrony występującej tutaj populacji wilka. Jest też częścią bardzo ważnego korytarza ekologicznego, służącego migracjom dużych ssaków.

Ponadto teren objęty analizą leży w zasięgu dwóch krajobrazów priorytetowych 08-315.42-62- Bory Pojezierza Lubuskiego oraz 08-315.42-88- Lasy między jeziorem Niesztysz i Wilkowskim.

Dla krajobrazu 08-315.42-62- Bory Pojezierza Lubuskiego audyt krajobrazowy wyznacza następujące zadania mające na celu zachowanie dotychczasowego stanu krajobrazu lub poprawy jego wartości oraz właściwego kształtu:

- 1) W ramach realizowanej gospodarki leśnej utrzymywanie i/lub zwiększanie zasobów martwego drewna w ekosystemach leśnych, pozostawianie drzew biocenotycznych do ich biologicznej śmierci i naturalnego rozkładu, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i / lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.
- 2) Wyłączenie z użytkowania rębniami zupełnymi i gniazdowymi drzewostanu w pasie o szerokości 25 metrów od linii brzegu naturalnych cieków i naturalnych zbiorników.

- 3) Kształtowanie stref ekotonowych na granicy między lasem a zewnętrznymi terenami otwartymi lub zabudowanymi oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych.
- 4) Zachowanie polan śródleśnych i gruntów ornych w strukturze przestrzennej lasu; zaleca się wyłączenie z zabudowy.
- 5) Przeciwdziałanie sukcesji polan śródleśnych; zaleca się wyłączenie z zalesiania.
- 6) Ochrona i pielęgnacja alei dębowych w obrębie miejscowości Gryżyna.
- 7) Rekomenduje się poszerzenie obszaru chronionego krajobrazu „Rynna Paklicy i Ołoboku” o fragment lasu położonego na północ od wsi Błonie.

W ramach Audytu Krajobrazowego sformułowano również wytyczne do gminnych aktów planistycznych dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania i użytkowania terenu.

- 1) Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenu.
- 2) Zachowanie polan śródleśnych i gruntów ornych w strukturze przestrzennej lasu; zaleca się wyłączenie z zabudowy.
- 3) Zaleca się objęcie strefą ochrony konserwatorskiej układu ruralistycznego wsi Gryżyna oraz dworku myśliwskiego z parkiem i cmentarza w Gryżynie, a także historycznego układu osady Cibórz (dawne koszary).
- 4) Nową zabudowę zaleca się lokalizować w obrębie zwartej zabudowy miejscowości znajdujących się w granicach niniejszej jednostki krajobrazowej lub z nią sąsiadujących w szczególności miejscowości Przełazy, Złoty Potok, Kłodnica, Gryżyna, Przetocznica, Cibórz, Międzyziesie, Ołobok.
- 5) Zaleca się nielocalizowanie zabudowy związanej z trwałą wycinką lasu i odlesieniem gruntów w celu zapobiegania fragmentacji siedlisk leśnych, z wyjątkiem budowy obiektów i urządzeń służących celom gospodarki leśnej, ochronie przyrody, ochronie przeciwpożarowej oraz ochronie przeciwpowodziowej.
- 6) Ochrona i pielęgnacja alei dębowych w obrębie miejscowości Gryżyna.

Dla krajobrazu 08-315.42-88 Lasy między jeziorem Niestysz i Wilkowskim wyznaczono następujące zadania mające na celu zachowanie dotychczasowego stanu krajobrazu lub poprawy jego wartości oraz właściwego kształtu:

- 1) W ramach realizowanej gospodarki leśnej utrzymywanie i/lub zwiększanie zasobów martwego drewna w ekosystemach leśnych, pozostawianie drzew biocenotycznych do ich biologicznej śmierci i naturalnego rozkładu, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i / lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.
- 2) Wyłączenie z użytkowania rębniami zupełnymi i gniazdowymi drzewostanu w pasie o szerokości 25 metrów od linii brzegu naturalnych cieków i naturalnych zbiorników wodnych.
- 3) Utrzymanie właściwych dla siedlisk bagiennych stosunków wodnych.
- 4) Zachowanie ciągłości ekologicznej rzeki Ołobok.
- 5) Ograniczenie gospodarki leśnej w obrębie grodziska Niesulice, wszelkie prace podejmować należy w ścisłej współpracy z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
- 6) Zachowanie polan śródleśnych i gruntów ornych w strukturze przestrzennej lasu; wyłączenie z zabudowy.
- 7) Przeciwdziałanie sukcesji polan śródleśnych; wyłączenie z zalesiania.

- 8) Kontrola legalności istniejących pomostów nad jeziorem Księżno.
- 9) Zabezpieczenie i udostępnienie do zwiedzania budowli obronnych MRU.
- 10) Kształtowanie stref ekotonowych na granicy między lasem a zewnętrznymi terenami otwartymi i zabudowanymi.
- 11) W przypadku lokalizacji nowej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksu leśnego zaleca się ustalenie nieprzekraczalnej linii zabudowy w odległości nie mniejszej niż 25 m od linii lasu.

Sformułowano również wytyczne do gminnych aktów planistycznych dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania i użytkowania terenu.

- 1) Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenu.
- 2) Zachowanie polan śródleśnych i gruntów ornych w strukturze przestrzennej lasu; wyłączenie z zabudowy.
- 3) Nową zabudowę zaleca się lokalizować wyłącznie na obszarach wskazanych w istniejących MPZP oraz w obrębie zwartej miejscowości Ołobok i na gruntach nieleśnych w obrębie Tyczyna.
- 4) Zaleca się nielocalizowanie zabudowy wymagającej trwałej wycinki lasu i odlesienia gruntów w celu zapobiegania fragmentacji siedlisk leśnych.
- 5) W przypadku lokalizacji nowej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksu leśnego zaleca się ustalenie nieprzekraczalnej linii zabudowy w odległości nie mniejszej niż 25 m od linii lasu.

Dla krajobrazu 08-315.42-3 Jezioro Niesłysz audyt krajobrazowy wyznacza następujące zadania mające na celu zachowanie dotychczasowego stanu krajobrazu lub poprawy jego wartości oraz właściwego kształtu:

- 1) Utrzymanie ciągłości strefy buforowej jezior; monitoring w zakresie nielegalnego przekształcania stref brzegowych jezior - grodzienia, zabudowy, usuwania roślinności szuwarowej, krzewiastej i drzewiastej.
- 2) Wyłączenie z użytkowania rębniami zupełnymi i gniazdowymi drzewostanu w pasie o szerokości 25 metrów od linii brzegowej naturalnych cieków i naturalnych zbiorników.
- 3) Zaleca się pozostawienie wysp na jeziorze Niesłysz w formie niezagospodarowanej w pełni naturalnej i wyłączonej z gospodarki leśnej.
- 4) Kontrola legalności pomostów wędkarskich i kładek.
- 5) Likwidacja nielegalnych elementów przekształcenia brzegów jezior.
- 6) Ograniczenie dalszej fragmentacji litoralu, w szczególności wznoszenia nowych stanowisk i pomostów wędkarskich.
- 7) Zaleca się ograniczenie wydawania zgód na budowę pomostów i plaż do terenów już zainwestowanych w północno-zachodniej i południowej części jeziora Niesłysz (miejscowości Przełazy i Niesulice). Egzekwowanie utrzymania czystości w obrębie stanowisk wędkarskich.
- 8) Regularne uprzątnięcie zaśmieceń z istniejących miejsc wypoczynkoworekreacyjnych wzdłuż brzegu jeziora.

Sformułowano również wytyczne do gminnych aktów planistycznych dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania i użytkowania terenu.

- 9) Zaleca się wyłączenie z zabudowy obszarów znajdujących się w odległości 100 m od linii brzegu jezior.
- 10) Zaleca się ograniczenie wydawania zgód na budowę pomostów i plaż do terenów już zainwestowanych w północno-zachodniej i południowej części jeziora Niesłysz (miejscowości Przełazy i Niesulice).
- 11) Zaleca się zachować tereny otwarte w północno-zachodniej i północnej części jeziora Niesłysz.
- 12) Nową zabudowę zaleca się ograniczyć do obszarów wyznaczonych w istniejących MPZP.

2.7 KLIMAT

Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza omawiany teren znajduje się w regionie śląsko-wielkopolskim na pograniczu obszaru o silnej i średniej intensywności oddziaływania wpływów oceanicznych, dla którego charakterystyczną cechą jest dominujący wpływ mas powietrza polarnomorskiego, co znacząco wpływa na rozkład temperatury i opadów atmosferycznych w ciągu roku. Zimy są łagodne i krótkie, ze średnią temperaturą powietrza w najchłodniejszym miesiącu, styczniu, nieprzekraczającą -2°C , lata są wczesne, długie i ciepłe. Najcieplejszym miesiącem jest sierpień ze średnią temperaturą powyżej 18°C . Amplitudy temperatur są mniejsze od przeciętnych. Mimo znacznych wpływów wilgotnych, oceanicznych mas powietrza na kształtowanie się klimatu, rejon ten należy do mało zasobnych w opady atmosferyczne. Liczba dni z opadem wynosi średnio 152 w ciągu roku, przy czym opady śnieżne pojawiają się przeciętnie w drugiej połowie listopada, ostatnie w drugiej dekadzie kwietnia. Wiatry przeważają z kierunków zachodnich, południowo- zachodnich i północno- zachodnich (ok. 52%). Województwo lubuskie charakteryzuje się jednym z najdłuższych w Polsce okresów wegetacyjnym. Wynosi on około 210 - 220 dni.

Według Wosia obszar opracowania położony jest w Regionie Lubuskim (XIV), który jest obszarem, na którym stosunkowo często mogą pojawić się dni z pogodą gorącą. Średnio w roku występuje tutaj co najmniej jeden dzień z temperaturą średnią dobową przekraczającą 25°C i częściej cechuje go pogoda słoneczna bez opadów a rzadziej pogoda pochmurna bez opadów. Klimat cechuje również mała frekwencja dni z przymrozkami bardzo chłodnymi. Średnie roczne temperatury powietrza wynoszą tutaj $10-11^{\circ}\text{C}$, natomiast średnie temperatury okresu wegetacyjnego to $15-16^{\circ}\text{C}$. Długość okresu wegetacyjnego osiąga niekiedy nawet 240 dni.

Klimat lokalny jest na ogół korzystny ze względu na panujące warunki termiczno-wilgotnościowe i przewietrzanie. Należy tu zaznaczyć, że na terenie gminy występują wyraźnie dwa obszary cechujące się odmiennymi warunkami topoklimatu: 1. obszary pozadolinne, o korzystnym układzie stosunków termiczno-wilgotnościowych i dobrym przewietrzaniu, 2. obszary rynien glacjacyjnych, gdzie warunki klimatyczne kształtowane są przede wszystkim przez rozległe powierzchnie jezior oraz podmokłości; charakteryzują się dużą inwersyjnością, niekorzystnymi stosunkami termiczno-wilgotnościowymi, złym przewietrzaniem; stanowią zbiorniki wychłodzonego powietrza oraz rejony tworzenia się i utrzymania mgieł radiacyjnych. Stan czystości atmosfery w obszarze gminy nie budzi zastrzeżeń.

Charakter klimatu lokalnego może nieznacznie różnić się w zależności od rzeźby terenu, sposobu użytkowania obszaru, obecności wód i charakteru szaty roślinnej. Tereny zalesione cechują się korzystnymi, mniejszymi amplitudami dobowymi w zakresie warunków termicznych i

wilgotności powietrza oraz ograniczonymi warunkami solarnymi ze względu na większe zacienienie. Obszary wyniesione charakteryzowane są przez równomierne nasłonecznienie, niską wilgotność powietrza oraz korzystną wymianę powietrza.

2.8 POWIETRZE

Zanieczyszczenia powietrza można podzielić ze względu na ich źródło:

1. naturalne, z których wydobywają się pyły, gazy i pary związków chemicznych, bakterie, grzyby czy kropelki cieczy; wśród nich wymienić można: wulkany, powierzchnie mórz i oceanów, gleby i skały, tereny zieleni,
2. antropogeniczne (powstające w wyniku działalności człowieka), które można podzielić na cztery grupy:
 - energetyczne, powstające w wyniku spalania paliw;
 - przemysłowe, powstające w wyniku procesów technologicznych w zakładach chemicznych, rafineriach, hutach, kopalniach, cementowniach;
 - komunikacyjne, głównie pochodzące z transportu samochodowego, ale także kolejowego, wodnego i lotniczego;
 - komunalne, pochodzące z gospodarstw domowych oraz z gromadzenia i utylizacji odpadów i ścieków (np. składowisk odpadów, oczyszczalni ścieków).

Źródła emisji zanieczyszczeń mogą być punktowe (np. komin), liniowe (np. szlak komunikacyjny) i powierzchniowe (np. otwarty zbiornik z lotną substancją). Źródła emisji liniowej - to przede wszystkim źródła ruchome związane z transportem (pojazdy spalinowe, kolej). Źródła emisji powierzchniowej - to źródła powodujące tzw. niską emisję. Obejmują one obszary zwartej zabudowy mieszkaniowej (jedno i wielorodzinnej) z indywidualnymi źródłami ciepła, małe zakłady rzemieślnicze bądź usługowe oraz obiekty użyteczności publicznej wraz z drogami lokalnymi. Źródła emisji punktowej - ze źródeł energetycznych i technologicznych, odprowadzających substancje do powietrza emitorem (kominem) w sposób zorganizowany, ciągły. Największy wpływ na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego ma lokalizacja i charakter źródeł emisji oraz sposób zagospodarowania przestrzennego danego obszaru.

Każdego roku Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie, przeprowadzanej za rok poprzedni, oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref. W ocenie rocznej za 2024 rok pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia uwzględniono: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył PM₁₀, pył PM_{2,5}, ołów w pyle zawieszonym PM₁₀, arsen w pyle zawieszonym PM₁₀, kadm w pyle zawieszonym PM₁₀, nikiel w pyle zawieszonym PM₁₀, benzo(a)piren w pyle zawieszonym PM₁₀. Ocena jakości powietrza atmosferycznego obejmuje obszar opracowania projektu planu zaliczony do strefy lubuskiej.

Przeprowadzone analizy wykazały, iż rok 2024 był rokiem, w którym utrzymała się poprawa jakości powietrza – szczególnie pod kątem stężenia benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM₁₀. Stężenia średnioroczne B(a)P w pyle zawieszonym PM₁₀ w województwie lubuskim na każdej stacji wskazują na dotrzymanie wartości normatywnej i dzięki temu wszystkie trzy strefy (strefa miasto Gorzów Wielkopolski, strefa miasto Zielona Góra i strefa lubuska) zostały zakwalifikowane do klasy A.

Dla pozostałych zanieczyszczeń tj. dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, tlenków azotu, ozonu, pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, oraz ołowiu, arsenu, kadmu i niklu w pyłe zawieszonym PM₁₀ odpowiednie poziomy dopuszczalne lub docelowe na terenie wszystkich stref województwa lubuskiego w 2024 roku również zostały dotrzymane i strefy te w ocenie uzyskały klasę A.

W porównaniu z oceną jakości powietrza wykonaną dla roku 2023, w strefie lubuskiej nie odnotowano przekroczenia poziomu docelowego ozonu w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia ludzi. Największa liczba dni z ośmiogodzinną średnią ozonu wyższą niż 120 µg/m³ (uśredniona dla 3 lat) była nieznacznie mniejsza niż w roku poprzednim i wyniosła 20 dni.

W przypadku poziomu celu długoterminowego dla ozonu ze względu na ochronę zdrowia, w porównaniu do roku 2023, jedynie w strefie miasto Gorzów Wielkopolski odnotowano poprawę, w pozostałych strefach utrzymało się przekroczenie tego parametru. Przekroczenie poziomu celu długoterminowego w strefie lubuskiej utrzymało się także w odniesieniu do kryterium określonego ze względu na ochronę roślin. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego wyznaczony został na 2020 rok.

2.9 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałas dla wskaźników długookresowych i krótkookresowych określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Dla klas terenu wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} (przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym) i L_{AeqN} (przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy) oraz dopuszczalne wartości wskaźników długookresowych L_{DWN} i L_N . Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób zagospodarowania. Z punktu widzenia projektu planu ze względu na istniejące zagrożenia najważniejszymi dopuszczalnymi długookresowymi średnimi poziomami dźwięku są dopuszczalne poziomy hałas w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , dla pozostałych obiektów i działalności będących źródłami hałasu.

Ze względu na wiejski charakter gminy oraz brak większych zakładów produkcyjnych i przemysłowych, oddalenie od lotnisk oraz brak czynnej linii kolejowej, klimat akustyczny na terenie gminy kształtuje hałas komunikacyjny pochodzący głównie od ruchu pojazdów na drodze wojewódzkiej i drogach powiatowych. Przez obszar opracowania przebiega modernizowana w ostatnich latach droga powiatowa nr 1223F, dla której jednak, ze względu na intensywność ruchu nie wykonywano pomiarów natężenia emisji hałasu.

W granicach obszaru opracowania wyznaczone zostały tereny przeznaczone pod funkcje podlegające ochronie akustycznej, są to: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny mieszkaniowo-usługowe oraz tereny rekreacyjno wypoczynkowe. Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dopuszczalny poziom hałasu drogowego L_{Aeq} wynosi 61 dB, zaś L_{Aeq} 56 dB dla hałasu pochodzącego z innych źródeł odpowiednio 50 i 40 dB. Dla hałasu drogowego

dopuszczalny poziom L_{DWN} wynosi 64 dB, poziom L_N nie może przekraczać 59 dB, w przypadku innych źródeł hałasu parametr L_{DWN} wynosi 50 dB, zaś dopuszczalny poziom L_N wynosi 40 dB.

Dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz rekreacyjno-wypoczynkowej dopuszczalny poziom hałasu drogowego L_{Aeq} wynosi 65 dB, zaś L_{Aeq} 56 dB, dla hałasu pochodzącego z innych źródeł odpowiednio L_{Aeq} 55 dB i L_{Aeq} 45dB. Z kolei dopuszczalny poziom L_{DWN} dla hałasu drogowego wynosi 68 dB, a poziom L_N nie może przekraczać 59 dB, w przypadku innych źródeł hałasu parametr L_{DWN} wynosi 55 dB, zaś dopuszczalny poziom L_N wynosi 45dB.

2.10 POLE ELEKTROMAGNETYCZNE

Zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska, pod pojęciem pól elektromagnetycznych rozumie się pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku reguluje 24 rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448). Jako główne źródła pól elektromagnetycznych pochodzenia antropogenicznego w środowisku możemy wskazać m.in. napowietrzne sieci elektroenergetyczne wysokiego napięcia, stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje i przekaźniki telewizyjne i radiowe oraz urządzenia elektryczne.

W roku 2021 pomiary monitoringowe poziomów pól elektromagnetycznych na terenie województwa lubuskiego wykonano łącznie w 39 punktach pomiarowych (w 29 punktach w ramach stałej sieci monitoringu i w 10 punktach w ramach monitoringu badawczego). Pomiary pól elektromagnetycznych w środowisku w ramach monitoringu i kontroli, w miejscach dostępnych dla ludności nie wykazały zagrożenia dobrego stanu jakości środowiska wynikającego z występującego promieniowania elektromagnetycznego pochodzącego od nadajników i anten stacji radiowych, telewizyjnych i telefonii komórkowej.

W granicach obszaru opracowania zlokalizowane są dwie stacje bazowe telefonii komórkowej znajdujące się w północnej części planu przy drodze powiatowej 1223F. Z danych publikowanych na ogólnodostępnej bazie danych prowadzonej przez Ministra Cyfryzacji <https://si2pem.gov.pl> wynika, iż poziom pól elektromagnetycznych w sąsiedztwie stacji wynosi poniżej <7 V/m i nie przekracza dopuszczalnych norm.

2.11 POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Zapisy projektu planu uzupełniają, ujednolicają oraz wprowadzają zmiany w dotychczas obowiązujących na tym terenie planach zagospodarowania przestrzennego. Brak realizacji założeń projektu planu nie powinien negatywnie wpłynąć na środowisko, ale może ograniczyć potencjalnie korzystny wpływ na możliwości gospodarczych gminy, zmniejszyć jej konkurencyjność inwestycyjną, a także utrudnić rozwijanie się miejscowości w sposób zgodny z zasadami ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Zapisy planu stanowią odpowiedź na wnioski mieszkańców, dążąc do zaspokojenia ich potrzeb oraz umożliwiając rozwój miejscowości i zwiększenie jej atrakcyjności zarówno dla osób na stałe ją zamieszkujących, jak i dla turystów i wczasowiczów, którzy to napędzają ważną gałąź gospodarki gminy.

2.12 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU

Poprzez identyfikację problemów związanych ze stanem i ochroną środowiska wskazuje się sposób, w jaki będą one wpływały, na zapisy planu, a w swojej dalszej konsekwencji, jak zapisy planu wpłyną na zagrożone komponenty środowiska. Istotnym problemem z zakresu stanu i ochrony środowiska zdiagnozowanym na badanym terenie jest przede wszystkim silne presja wywierana na wody zlewni oraz zagrożenie suszą. Ponadto w granicach opracowania występuje tereny leśne oraz wiele terenów zadrzewionych, które są przykładem samoistnego tworzenia się siedlisk i zwiększania bioróżnorodności obszaru

Analiza dostępnych materiałów wykazała, iż na badanym obszarze stan zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych nie jest zły, jednak silna antropopresja stwarza realne zagrożenie dla tego stanu. Zanieczyszczenie któregośkolwiek z komponentów może mieć wyraźny wpływ na pozostałe elementy środowiska wodnego gminy i szybko doprowadzić do jego degradacji. Planowana rozwój miejscowości może mieć szeroki wpływ na warunki wodno glebowe oraz jakość wód na dużym obszarze, dlatego należy odpowiednio przeanalizować indywidualnie planowane rozwiązania i dołożyć wszelkich starań, by przedsięwzięcia i inwestycje nie miały negatywnego wpływu na stan jakości wód.

Obszar objęty projektem planu obejmuje niewielki fragment Obszaru Chronionego Krajobrazu Rynny Paklicy i Ołoboku a także w leży w zasięgu krajobrazów priorytetowych: Bory Pojezierza Lubuskiego oraz Lasy między jeziorem Niesłysz i Wilkowskim. Ważny jest więc by ustaleniu planu nie wpłynęły negatywnie na walory krajobrazowe i przyrodnicze tych obszarów.

3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTALONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Do dokumentów rangi międzynarodowej i wspólnotowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu zmiany studium, zaliczyć można:

Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Rio de Janeiro, 1992)

Głównym celem jest zapobieganie dalszym zmianom klimatu globalnego, ze szczególnym uwzględnieniem długoterminowego jego ocieplania na skutek wzrostu stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze. Plan uwzględnia ograniczenie w produkcji gazów cieplarnianych poprzez zapisy nakazujące stosowanie niskoemisyjnych instalacji grzewczych oraz dopuszczenie stosowania instalacji produkujących energię z odnawialnych źródeł.

Konwencja Genewska (1979) w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości

Celem konwencji jest ochrona człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza oraz dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszania i zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza. Cele te realizowane są w planie poprzez dopuszczenie lokalizacji instalacji produkujących energię z odnawialnych źródeł, stanowiące przeciwwagę dla nieodnawialnych surowców energetycznych, a przede wszystkim w sposób znaczący eliminują zanieczyszczenie powietrza, wod, powierzchni ziemi, a w sposób pośredni ograniczają niekorzystny

wpływ na zmiany klimatu.

Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko

W dyrektywie wskazano na konieczność oceny wpływu przedsięwzięć na środowisko, co w niniejszym projekcie jest dokonywane poprzez opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko,

Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej UE (2000/60/WE)

Zwaną Ramową Dyrektywą Wodną (RDW); w której wskazano na konieczność ochrony środowiska wodnego, realizowanego w skali kraju w obrębie dorzeczy w planie gospodarowania wodami, którego ustalenia są uwzględniane w planowaniu przestrzennym i ocenie wpływu przedsięwzięć na środowisko, co omówiono szczegółowo poniżej,

Dyrektywa 2008/98/WE w sprawie odpadów z dyrektywami zmieniającymi, w której wskazano zasady gospodarowania odpadami.

Dokument wskazuje priorytety postępowania z odpadami, m.in. w zakresie zapobiegania ich powstawaniu oraz gospodarowaniu nimi. Implementacja zapisów dyrektywy w polskim prawie, znalazła miejsce m.in. w ustawie z 14 grudnia 2012 roku o odpadach, jest też, powiązana z planem gospodarowania odpadami dla województwa, powiatu i gminy, których cele określone zostały poniżej.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy.

Dyrektywa ta zmierza do ograniczenia zanieczyszczenia do poziomów, które w stopniu minimalnym szkodzą ludzkiemu zdrowiu i środowisku, a także w celu lepszego poinformowania społeczeństwa o możliwych zagrożeniach. Zapisy dyrektywy uwzględnione są w krajowym programie ochrony powietrza od roku 2020 z perspektywą do 2030 roku.

Wymienione dokumenty znalazły swoje odzwierciedlenie w dokumentach i przepisach prawa obowiązujących na terytorium kraju, a w szczególności ustawach w zakresie ochrony środowiska oraz dokonywania oceny oddziaływania na środowisko i aktach wykonawczych do ustaw. Bieżące cele i priorytety działania w zakresie ochrony środowiska Unii Europejskiej sformułowano w Krajowym planie na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030.

Przy opracowaniu projektu miejscowego planu, uwzględniono w zakresie ochrony środowiska obowiązujące krajowe akty prawa.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Dokument przyjęto rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, jest dokumentem strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w Ramowej Dyrektywie Wodnej na obszar dorzecza Odry. Plan ten jest podstawowym narzędziem planistycznym, do podejmowania decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W

planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych i podziemnych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych.

W kontekście analizowanego projektu planu istotne jest stosowanie rozwiązań, które będą realizować cele środowiskowe, wyznaczone dla jednolitych części wód, tj. osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód. Należy do nich w szczególności właściwa gospodarka ściekowa, rozwiązania w zakresie retencji wód oraz zachowanie systemów i urządzeń melioracyjnych a także odpowiednie zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych.

Program ochrony środowiska dla województwa lubuskiego do roku 2027

Dokument przyjęty uchwałą nr LXIX/703/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022r. formułuje następujące cele ochrony środowiska w ramach województwa.

- Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.
- Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców województwa ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego.
- Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.
- Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią.
- Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.
- Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.
- Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa.
- Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.
- Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.
- Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.
- Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa.

W kontekście opracowywanego projektu planu szczególnie ważne są cele związane z utrzymaniem braku ponadnormatywnego promieniowania elektromagnetycznego, prowadzeniem racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej oraz zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności co zapewnione zostało zapisami o minimalnej powierzchni biologicznie czynnej oraz docelowym skanalizowaniu obszaru objętego planem.

Plan gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2020-2026 wraz z planem inwestycyjnym

Dokument przyjęty uchwałą Nr XXXVI/522/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 25 października 2021 r. Plan analizuje aktualny stan gospodarowania odpadami oraz wyznacza następujące cele nadrzędne w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i ulegającymi biodegradacji:

- zmniejszenie ilości powstających odpadów poprzez ograniczenie marnowania żywności,
- zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w całym

strumieniu odebranych i zebranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie) poprzez: wprowadzenie jednolitych standardów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie całego województwa oraz objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy systemem selektywnego zbierania odpadów, zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych odpadów (przez odpowiednie systemy selektywnego zbierania odpadów), w taki sposób, aby mogły one zostać, w możliwie najbardziej efektywny sposób, poddane recyklingowi, wprowadzenie selektywnego zbierania bioodpadów z zakładów zbiorowego żywienia,

- zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych,
- zaprzestanie składowania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bez ich uprzedniego przetworzenia,
- ograniczenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych,
- utworzenie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi,
- monitorowanie i kontrola postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12),
- zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat należytego gospodarowania odpadami komunalnymi (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji),
- doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.

Plan nakazuje dostosowanie sposobu zagospodarowania odpadami do przepisów odrębnych.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa lubuskiego

Przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Lubuskiego Nr II/16/24 z dnia 17 czerwca 2024 roku.

Podstawowym celem Programu jest: zmniejszenie liczby osób narażonych na negatywne skutki zdrowotne powodowane hałasem, tj. ograniczenie liczby osób dotkniętych szkodliwym skutkiem hałasu w postaci znacznej uciążliwości, zaburzeń snu i ryzyka wystąpienia choroby niedokrwiennej serca. Plan realizuje niniejszy cel poprzez zapisy dotyczące maksymalnych poziomów hałasu w środowisko dla poszczególnych terenów podlegających ochronie akustycznej.

Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030

Dokument przyjęty został dnia 15 lutego 2021 r. Uchwała Nr XXVIII/397/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego wyznacza jako cel obiera inteligentne gospodarowanie potencjałami regionu dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, spójności społecznej i przestrzennej oraz wysokiej jakości życia mieszkańców wyróżniając 4 cele główne:

- Inteligentna, zielona gospodarka regionalna
- Region silny w wymiarze społecznym oraz bliski obywatelowi
- Integracja przestrzenna regionu
- Region atrakcyjny, efektywnie zarządzany i otwarty na współpracę

Zapisy planu uwzględniają cele związane z zieloną gospodarką oraz tworzeniem środowiska bliskiego obywatelom zwiększając przy tym atrakcyjność obszaru objętego projektem na tle regionu.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Przyjęty został uchwała Nr 1 XI/99/2025 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 24 kwietnia 2025 r. wyznacza następujące cele i kierunki interwencji.

- Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu
- Zmniejszanie zagrożenia mieszkańców powiatu ponadnormatywnym hałasem,
- Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym,
- Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnienie ochrony przed suszą i powodzią,
- Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej
- Ochrona zasobów geologicznych
- Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz zmianami klimatu
- Racjonalne gospodarowanie odpadami
- Ochrona i zrównoważone zarządzanie zasobami przyrodniczymi powiatu
- Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków
- Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu

Projekt planu, którego dotyczy niniejsze opracowanie, uwzględnia w szczególności cele związane z ochroną przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym, osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, przy zapewnienie ochrony przed suszą i powodzią oraz ochrona i zrównoważone zarządzanie zasobami przyrodniczymi.

4. OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTU ŚRODOWISKA

Oddziaływanie ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego potencjalnie może być związane z wpływem ich realizacji na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Oddziaływania te mogą mieć charakter:

- Bezpośredni –mogą one powstawać bezpośrednio w związku z realizacją oraz funkcjonowaniem inwestycji,
- Pośredni lub wtórny –mogą one występować, jako wpływ innego bezpośredniego oddziaływania (wpływ drugiego, trzeciego stopnia w zależności od tego, jaka jest przyczyna powstania),
- Skumulowany –mogą one przejawiać się, jako suma skutków realizacji różnych rodzajów inwestycji rozpatrywanych łącznie, także sumarycznie z oddziaływaniem istniejących już wcześniej przedsięwzięć,
- Krótkoterminowe i chwilowe –najczęściej oddziaływania te powstają w związku z bezpośrednim momentem realizacji przedsięwzięcia, niekiedy także w krótkim okresie jego późniejszego funkcjonowania,

- Średnioterminowe –wiążą się one zarówno z okresem realizacji inwestycji, jej rozruchem, jak również z chwilą jej całkowitego wdrożenia,
- Długoterminowe i stałe, których konsekwencje są widoczne lub odczuwalne bezpośrednio lub pośrednio, trwale i nieprzerwanie, bezustannie po wystąpieniu oddziaływania.

Należy również zaznaczyć, że projekt nie stanowi docelowego obrazu zagospodarowania terenu jak również dokładnej intensywności użytkowania i wykorzystanych rozwiązań technicznych. Traktowanie analizowanego dokumentu wyłącznie, jako zbioru zasad i wytycznych, a nie docelowego obrazu jego zagospodarowania, znacznie ogranicza możliwości wymiarowania prognozowanych zjawisk i ich nasilenia. Możliwe są do przewidzenia tylko kierunki zjawisk, które potencjalnie mogą zachodzić w środowisku w wyniku realizacji projektu.

W dalszej części opracowania przedstawiono najistotniejsze możliwe oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na najważniejsze komponenty środowiska przyrodniczego.

4.1 BIORÓŻNORODNOŚĆ

Obszar opracowania w znacznej części stanowią tereny miejscowości Niesulice. Powierzchnia tego terenu jest w większości zagospodarowana i przekształcona. Wiejski i letniskowy charakter miejscowości cechuje się rozluźnioną zabudową i dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej, stanowiącej przydomowe ogrody oraz tereny rekreacyjne. Z punktu widzenia przyrodniczego tereny te przedstawiają niewielką wartość, gdyż w znacznej mierze zagospodarowane są przy użyciu roślin gatunków obcych dla naszej flory, z których niektóre stwarzają dla niej wręcz zagrożenie poprzez ryzyko wydostania się poza przydomowe ogrody i rozprzestrzenienia się w środowisku naturalnym, co prowadzić może do wyparcia gatunków rodzimych. Mimo to zagospodarowanie takie umożliwia zasiedlenie obszaru przez wiele rodzimych gatunków zwierząt, w szczególności bezkręgowców oraz mniejszych kręgowców, w tym gryzoni, niewielkich ptaków oraz gadów i płazów.

W południowo-zachodniej oraz wschodniej części planu grunty wykorzystywane są obecnie w znacznej części rolniczo. Monokultury uprawne złożone z pojedynczego gatunku, często obcej dla naszego klimatu rośliny uprawnej, cechują się bardzo niską bioróżnorodnością. Ponadto stosowanie środków ochrony roślin, w tym herbicydów, pestycydów oraz fungicydów, dodatkowo tę różnorodność zmniejsza, a także może negatywnie oddziaływać na tereny przyległe. Należy jednak wziąć pod uwagę, iż rolnicze zagospodarowanie terenu umożliwia swobodną migrację zwierząt nie stanowiąc dla nich dodatkowej, trudnej do przebycia bariery. Powstanie na tym terenie zabudowy jednorodzinnej, letniskowej czy usługowej spowoduje pewien wzrost bioróżnorodności, związany z pozostawieniem większej ilości przestrzeni niezagospodarowanej, możliwej do zasiedlenia przez rodzime gatunki, jednak wiązać się będzie z ograniczeniem możliwości migracji, zwłaszcza większych zwierząt naziemnych, dla których ogrodzenia stanowią barierę niemożliwą do pokonania. Aby temu przeciwdziałać, plan pozostawia pas przeznaczony pod lasy o równoleżnikowym układzie, umożliwiającą zwierzętom migrację z zachodu na wschód i odwrotnie, zaś zlokalizowane poza granicami planu tereny rolnicze i leśne zapewnią przedstawicielom fauny możliwość swobodnego przemieszczania poza miejscowością.

Najcenniejszymi pod względem bioróżnorodności siedliskami w obrębie planu są tereny lasów, tereny zadrzewione oraz tereny przybrzeżne jeziora Niesłysz. Plan zakłada pozostawienie

terenów leśnych w obecnej formie, przez co nie przewiduje się, by jego ustalenia wpłynęły negatywnie na te ekosystemy. W okolicach brzegu jeziora plan utrzymuje wcześniejsze ustalenia dotyczące przeznaczenia terenu pod zabudowę letniskową oraz tereny usług sportu i rekreacji co odpowiada obecnemu sposobowi użytkowania tych obszarów. Aby odpowiednio chronić jezioro i jego ekosystem plan ustala strefę ochronną wokół jeziora, jak również odpowiednio oddaloną od brzegu jeziora linię zabudowy oraz wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej. Dodatkowo ograniczenia kubatury powstających budynków mają zminimalizować ewentualny negatywny wpływ na środowisko. Na terenie usług sportu i rekreacji przewiduje się, że intensywność zagospodarowania będzie niewielka, co oznaczać będzie ich nikły wpływ na środowisko naturalne.

Zapisy planu umożliwiają powstanie nowej zabudowy na terenach, które w wyniku zaprzestania użytkowania rolniczego uległy samoistnemu zadrzewieniu. Tereny te stanowią doskonały przykład odradzania się siedlisk na obszarach niegdyś intensywnie użytkowanych rolniczo. Obecnie tworzące się tutaj ekosystemy mają charakter pionierski i zbudowane są z ograniczonej liczby gatunków, jednak ze względu na swoją samoistość i brak lub ograniczoną ingerencję człowieka w ich strukturę, stanowią cenne środowisko rozwijające się w czasie. Śledząc zmiany w sposobie pokrycia terenu na podstawie zdjęci lotniczych, zauważyć można, iż zadrzewienia te powstały w ciągu ostatnich 20 lat, a więc w większości już po uchwaleniu dotychczas obowiązującego na tym terenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Projekt planu utrzymuje mieszkaniowe przeznaczenie terenu, aby nie generować strat dla właścicieli terenu oraz gminy. Charakter miejscowości i jej lokalizacja między kompleksami leśnymi daje niewielkie możliwości rozwoju bez ingerencji w najcenniejsze biologicznie tereny leśne. Aby umożliwić powstanie nowej zabudowy i nie doprowadzać do nadmiernego jej rozproszenia i fragmentaryzacji, koniecznym jest przeznaczenie pod zabudowę terenów, które uległy w ostatnich latach zadrzewieniu. Zapisy planu zakładają ochronę istniejącego drzewostanu, dlatego przewiduje się, iż w przypadku konieczności wycinki, zniszczeniu ulegnie ich minimalna ilość. Aby utrzymać bioróżnorodność na wysokim poziomie oraz zapewnić ciągłość siedlisk, plan zakłada przeznaczenie pod lasy części terenów zadrzewionych oraz wyznacza nowe obszary na ten rodzaj użytkowania.

Pewną rekompensata dla utraty części terenów zadrzewionych będą nowe tereny leśne wydzielone w zachodniej części planu w miejscu dotychczas przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Obszar ten ulega stopniowemu zadrzewieniu, objęcie go terenem lasu zapewni stałą ochronę drzewostanu i zwiększy udział powszechni leśnych na nieanalizowanym terenie dodatkowo pozytywnie wpływając na możliwości kształtowania się ekosystemów. Dodatkowo plan dopuszcza również zalesienie zadrzewionych terenów rolniczych, znajdujących się w południowej części planu i położonych w granicach krajobrazu priorytetowego- Bory Pojezierza Lubuskiego co również pozytywnie wpłynie na zachowanie bioróżnorodności.

Projekt planu wprowadza zmianę w stosunku do dotychczasowych ustaleń i zawęża zakres funkcji terenów w południowej części planu. Dotychczas tereny te przeznaczone były pod usługi, produkcję, składy i magazyny, obsługę produkcji oraz produkcję rolną, projekt zaś dopuszcza przeznaczenie tego terenu jedynie pod elektrownię słoneczną. Tego typu zagospodarowanie jest o wiele korzystniejsze dla środowiska i bioróżnorodności. Ingerencja w środowisko w przypadku sytuowania paneli i infrastruktury im towarzyszącej jest zdecydowanie mniejsza i stosunkowo łatwo odwracalna w przypadku późniejszej zmiany przeznaczenia. Ponadto, w przypadku odpowiedniego planowania inwestycji między panelami fotowoltaicznymi pozostaje znaczna przestrzeń wolna i nieutwardzona, którą swobodnie mogą zasiedlać rośliny łąkowo, a częściowe osłonięcie terenu

przez panele zmniejsza parowanie i temperaturę przy powierzchni gruntu co sprzyja tworzeniu się unikalnego mikroklimatu. Na stabilność siedlisk łąkowych pozytywnie wpływa konieczność okresowego wykaszania terenu mająca zapobiegać zarastaniu go przez wyższą roślinność.

Projekt planu w większości utrzymuje dotychczasowe przeznaczenie terenu. Planowane zagospodarowanie umożliwia przekształcenie znacznych powierzchni użytkowanych rolniczo lub zadrzewionych pod zabudowę, przede wszystkim mieszkaniową i letniskową aby zapewnić jednak możliwie dużą bioróżnorodność obszaru plan wyznacza nowe obszary leśne, określa wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej na terenach zabudowanych oraz zaleca zachowanie i ochronę istniejących drzew. Pozytywnie na bioróżnorodność wpłynie zmiana przeznaczenia znacznych powierzchni terenu w południowej części planu z produkcyjno-usługowych na tereny elektrowni słonecznych.

4.2 LUDZIE

Planowane zagospodarowanie terenu, które wiązać się będzie z powstaniem wielu nowych budynków, budową dróg, placów i niezbędnej infrastruktury, może mieć szeroki wpływ na ludzi. Prowadzenie prac budowlanych, praca maszyn i sprzętów oraz intensyfikacja ruchu kołowego w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji może powodować pewne uciążliwości dla okolicznych mieszkańców. W trakcie realizacji szczególnie uciążliwy może okazać się hałas oraz powstający pył związany z pracą maszyn oraz zwiększeniem natężenia ruchu pojazdów kołowych. Długotrwałe wystawienie na oddziaływanie pyłów może negatywnie wpływać na komfort i zdrowie człowieka, przyczyniając się do chorób układu oddechowego i krwionośnego oraz nowotworów. Również długotrwałe wystawienie na ponadnormatywny hałas może mieć dla ludzi silnie niekorzystny wpływ, powodując rozdrażnienie i problemy ze skupieniem, zaburzenia rytmu dobowego, problemy ze snem, a nawet choroby układu krążenia, choroby neurologiczne i zaburzenia psychiczne. Przewiduje się jednak, że uciążliwości pyłu i hałasu związane z realizacją poszczególnych inwestycji będą czasowe i w pełni odwracalne, a oddziaływanie będzie odczuwalne jedynie w najbliższym sąsiedztwie. Należy jednak wziąć również pod uwagę, iż rozwój zagospodarowania terenu analizy może także w późniejszym czasie prowadzić do wzrostu natężenia ruchu związanego z transportem i komunikacją mieszkańców i wczasowiczów oraz obsługą inwestycji. Zakłada się, że w ramach rozwoju terenu zmodernizowana zostanie infrastruktura drogowa, a nowoczesna nawierzchnia i odpowiednie ograniczenia prędkości i tonażu ograniczą emisję hałasu i wykluczą powstawanie pyłu drogowego.

Intensyfikacja zagospodarowania oraz powstanie terenów usługowych może wiązać się z powstaniem niekorzystnych dla człowieka i środowiska zanieczyszczeń, co szerzej opisane zostało w późniejszych rozdziałach. Zapisy planu, by zapobiegać możliwości wystąpienia szkody i uciążliwości dla okolicznych mieszkańców, zakazują lokalizacji na terenie zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Ogranicza się również do minimum tereny, na których lokalizowane mogą być przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Tworzenie analizowanego projektu ma przede wszystkim na celu dobro społeczne. Projektowane rozwiązania mają zaspokoić potrzeby związane ze sportem i rekreacją i wyznaczyć na cele te odpowiednie, powszechnie dostępne tereny. Wykorzystane w tym celu są walory przyrodnicze i krajobrazowe Jeziora Niesłysz i jego okolic co zwiększa atrakcyjność i stanowi

uzasadnienie dla planowanego zagospodarowania. Plan wyznacza również tereny zabudowy mieszkaniowo-lotniskowej co umożliwi rozwój lokalnej turystyki, zapewniając tym samym możliwości rozwoju gminy i wpływy do jej budżetu oraz zwiększy możliwości zarobkowe mieszkańców. Wyznaczone tereny usług umożliwią powstanie nowej zabudowy usługowej zaspokajającej potrzeby zarówno miejscowych jak i przyjezdnych.

Ustalenia projektu planu nie powinny mieć znaczącego negatywnego wpływu na człowieka, a ze względu na uregulowanie, doprecyzowanie i modyfikacje ustaleń wcześniejszych uchwał dają możliwość większego rozwoju miejscowości, lepiej dostosowanego do potrzeb społecznych, co powinno pozytywnie wpłynąć na dobrostan mieszkańców. Projekt planu wyklucza również powstanie znacznych rozmiarów terenów produkcji i usług, które dotychczas zaplanowane były w południowo-zachodniej części terenu analizy, a które mogłyby mieć zły wpływ na letniskowo-rekreacyjny charakter miejscowości oraz mogłyby by prowadzić do powstania pewnych uciążliwości dla mieszkańców i wczasowiczów. Przewiduje się, że wykluczenie możliwości powstania zakładów produkcyjnych na terenie miejscowości pozytywnie wpłynie na mieszkańców i może spowodować wzrost wartości gruntów sąsiednich.

4.3 FAUNA I FLORA ORAZ OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000

Obszar opracowania w znacznej części stanowią tereny miejscowości Niesulice o swobodnym układzie i luźnej zabudowie. Projekt planu, przenosząc postanowienia wcześniejszych uchwał obowiązujących na omawianym terenie, umożliwia znaczny rozwój miejscowości wraz z nowymi terenami przeznaczonymi pod zabudowę zarówno mieszkaniową, jak i lotniskową, a także usługową.

Tereny pod nową zabudowę w pierwszej kolejności wyznaczone zostały na obszarze wykorzystywanym rolniczo, który to częściowo ze względu na zaprzestanie rolniczej działalności, uległ zadrzewieniu. Przeznaczenie terenów dotychczas niezabudowanych pod zabudowę każdorazowo oznacza spadek powierzchni biologicznie czynnej, utwardzenie terenu, zagęszczenie gruntu oraz zmianę stosunków wodnych. Wszystkie te aspekty mają znaczący wpływ na powierzchnię zajmowaną przez florę oraz możliwości jej rozwoju. Zauważyć należy jednak, że tereny rolnicze cechują się występowaniem jednego, często obcego gatunku, który dominuje nad wszystkimi innymi. Ze względu na to również różnorodność gatunków zwierząt na tym obszarze jest niewielka. Dlatego zmiana w sposobie zagospodarowania wiążąca się z przeznaczeniem terenu pod zabudowę mieszkaniową, lotniskową czy usługową może wiązać się z powstaniem większej ilości terenów pozostawionych pod samoistne zarastanie i tworzenie się siedlisk lub terenów zagospodarowanych o wyższej bioróżnorodności, w których miejsce swojego bytowania znaleźć może wiele przedstawicieli zwierząt i roślin.

Powstająca na terenach rolniczych zabudowa, mimo iż nie wpłynie na usunięcie roślin i siedlisk cennych oraz typowych dla naszego klimatu, to wpłynie na obszar występowania bezkręgowców i gryzoni oraz żerowania ptaków i innych kręgowców. Przedstawiciele fauny zamieszkujący siedliska sąsiednie: pola, lasy, tereny zieleni naturalnej, tereny zadrzewione i nieużytki, żerują na terenie pól oraz korzystają z nich w celu przemieszczania się w kierunku innych pól siedlisk. Zabudowanie i utwardzenie tego terenu doprowadzi do fragmentacji siedlisk i utrudni migrację zwierząt. Większe budynki usługowe, ale również zabudowania mieszkalne i lotniskowe wraz z ogradzającymi je płotami mogą stanowić bariery uniemożliwiające przedostanie

się większych kręgowców oraz znacznie utrudniające migrację mniejszych stworzeń. Obszar miejscowości w większości otoczony jest lasami i polami dlatego migracja zwierząt będzie wciąż możliwa po obrzeżach zabudowań. Plan zakłada przeznaczenie szerokiego pasa tereny o równoleżnikowym układzie pod tereny lasu, co również umożliwi zwierzętom migrację.

Ingerencja w tereny zadrzewione i powstawanie na tym terenie zabudowań wiąże się ze zniszczeniem i degradacją miejsc bytowania wielu organizmów. Poza zniszczeniem wielu roślin oraz ich siedlisk może prowadzić również do destrukcji i uszkodzenia nor i gniazd, a także znajdujących się w nich zwierząt i ich młodych. By zminimalizować ryzyko negatywnego wpływu na rozmnażanie się zwierząt i nie stwarzać zagrożenia dla ich młodych, prace budowlane powinny się rozpoczynać poza okresem lęgowym ptaków oraz kluczowym okresem rozrodu zwierząt lub po potwierdzeniu przez specjalistę braku aktywnych lęgów oraz rozrodu na tym obszarze. Dużym zagrożeniem dla przedstawicieli fauny jest prowadzenie prac ziemnych. Przemieszczające się zwierzęta mogą wpadać do nowo powstałych wykopów, z których ze względu na ich ukształtowanie nie mogą się wydostać. Aby uniknąć ich przysypania czy zranienia przez maszyny, każdorazowo przed podjęciem dalszych prac należy przeprowadzić inspekcję rowów, a w sytuacji znalezienia uwięzionych osobników wydobyć je z wykopów i przenieść na teren, z którego zwierzę może swobodnie przedostać się na właściwe dla siebie siedliska.

Intensyfikacja zagospodarowania oraz nowo powstające zabudowania mogą wiązać się z powstawaniem zanieczyszczeń negatywnie wpływających na faunę i florę. Dodatkowo nieodpowiednie zagospodarowanie wód opadowych, przedostawanie się zanieczyszczeń z dużych powierzchni utwardzonych do gleby oraz nieodpowiednie magazynowanie ścieków i odpadów może doprowadzić do skażenia gleb i wód gruntowych, co prowadzi do śmierci roślin, zamierania siedlisk oraz zatrucia zwierząt. Wskazuje się, że podczas realizacji inwestycji, inwestor zobowiązany jest do prowadzenia prac budowlanych zgodnie z zapisami ustawy Prawo Ochrony Środowiska m.in. poprzez uwzględnienie ochrony środowiska, a w szczególności ochronę gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych, przekształcanie i wykorzystywanie elementów przyrodniczych tylko w koniecznym zakresie, związanym z realizacją inwestycji. By zminimalizować negatywny wpływ planowanego zagospodarowania na środowisko, plan zakazuje lokalizacji w granicach planu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych. Projekt planu zakłada zmianę przeznaczenia terenu dotychczas planowanego pod usługi, produkcję, składy i bazy oraz obsługę produkcji i produkcji w gospodarstwach rolnych na tereny farm słonecznych. Projektowane zagospodarowanie jest znacznie korzystniejsze dla przedstawicieli fauny i flory niż dotychczasowe. Wokół paneli fotowoltaicznych tworzyć się mogą bogate siedliska łąkowe, będące miejscem bytowania wielu traw i roślin zielnych zasiedlanych przez liczne bezkręgowce, płazy i gady, gryzonie i małe ssaki oraz ptaki. Ze względu na konieczność wykaszania terenów farm powstałe siedliska łąkowe nie ulegają zakrzewieniu i zadrzewieniu, jednak pamiętać należy by wykaszanie odbywało się zawsze od centrum terenu w kierunku jego granic, tak by umożliwić zwierzętom ucieczkę przed maszynami koszącymi. Niesłuchanie istotnym jest również, aby ogrodzenie terenu farm pozostawiało odpowiednią lukę nad gruntem, tak by zwierzęta mogły prześlizgnąć się swobodnie pod ogrodzeniem.

Instalacja paneli fotowoltaicznych wiąże się z ryzykiem odbicia światła od ich powierzchni i myleniem oraz oślepianiem ptaków, dlatego należy pamiętać, by panele wyposażone były w odpowiednie powłoki antyrefleksyjne, tak by wykluczyć tę uciążliwość.

Na części terenów dotychczas przeznaczonych pod usługi, produkcję, składy i bazy oraz obsługę produkcji i produkcji w gospodarstwach rolnych znajdująca się w zasięgu krajobrazu priorytetowego borów pojezierza Lubuskiego a obecnie niezagospodarowanych, które w wyniku zaprzestania działalności rolniczej uległy zadrzewieniu, zdecydowano o pozostawieniu faktycznego sposobu zagospodarowania i przeznaczenie terenów pod grunty rolne z zakazem zabudowy oraz dopuszczeniem zalesienia. Będzie to sprzyjało zachowaniu zadrzewień oraz towarzyszących im siedlisk utrzymując habitat wielu przedstawicieli zwierząt i roślin.

Plan utrzymuje kierunki w zagospodarowaniu terenu wyznaczone w studium i wcześniej obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, umożliwiając rozwój zabudowy mieszkaniowej, letniskowej, a także usługowej. Rozwój ten może wiązać się degradacją i zniszczeniem siedlisk jednak przede wszystkim siedlisk o mniejszej wartości przyrodniczej. Plan nie zakłada ingerencji w istniejące na jego terenie ekosystemy leśne. Dodatkowo aby najlepiej chronić przedstawicieli fauny i flory, wprowadza szereg ustaleń mających ograniczyć negatywny wpływ na środowisko. Do najważniejszych zaliczyć należy pozostawienie wysokiej powierzchni biologicznie czynnej, ograniczenie kubatury powstających zabudowań, ustalenie strefy ochronnej jeziora Niestysz, wprowadzenie nowych terenów leśnych oraz nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu.

Plan obejmuje swoim zasięgiem tereny Obszaru Chronionego Krajobrazu Rynny Paklicy i Ołoboku, który powołany został w celu ochrony i zachowania korytarza ekologicznego oraz leśno-polno-jeziornej mozaiki krajobrazowej. Aby zapewnić należytą ochronę tego terenu, projekt planu określa adekwatną kubaturę budynków oraz stopień zabudowania terenu, wyznacza też strefę ochronną od brzegu jeziora i zakazuje wykorzystania terenu w sposób, który mógłby mieć znaczące negatywne oddziaływanie na obszar chronionego krajobrazu. Niezagospodarowane dotychczas tereny znajdujące się w granicach obszaru chronionego przeznaczone zostały pod usługi sportu. Zagospodarowanie takie związane jest z niewielką intensywnością zabudowy i daje szansę na użytkowanie terenu w nieznacznie zmienionej formie, co nie powinno negatywnie oddziaływać na jego walory krajobrazowe. Użytkowanie takie ma także chronić znajdujący się na tym terenie pomnik przyrody „Bożenka”, będący dębem szypułkowym o obwodzie pnia sięgającym niemal 5 m, którego nakaz zachowania i ochrony wpisany został w ustalenia projektu planu.

4.4 WODA

Plan zakłada przekształcenie terenów dotychczas użytkowanych rolniczo oraz zajmowanych przez tereny zadrzewione w sposób umożliwiający ich zabudowę. Powstanie nowych budynków i budowli, a także towarzyszących im dróg, wiązać się będzie ze zmianą stosunków wodnych. Teren zostanie w znacznej części zabudowany i utwardzony, a umożliwienie powstania kondygnacji podziemnych może wpłynąć na poziom wód gruntowych.

Wzrost powierzchni zabudowanej oraz powierzchni utwardzonej wpłynie na możliwości infiltracji wody w głąb gruntu i zasilanie wód gruntowych na terenie objętym analizą. Dlatego, aby zminimalizować negatywny wpływ zagospodarowania na stosunki wodne, plan zakłada pozostawienie odpowiedniej powierzchni biologicznie czynnej, na której infiltracja będzie odbywała się bez zakłóceń. Ponadto projekt planu wskazuje zagospodarowanie lub odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi - §28 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i

ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 ze zm.). Zgodnie z § 28 ust. 2 ww. rozporządzenia „w przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych”. Przepisy ww. rozporządzenia wskazują, że dokonywanie zmiany naturalnego spływu wód opadowych w celu kierowania ich na teren sąsiedniej nieruchomości jest zabronione. Negatywnym skutkiem odprowadzenia wód opadowych do kanalizacji deszczowej jest odpływ wód z terenów zabudowanych i obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmniejszenie retencji wywołuje zmiany niekorzystne dla lokalnej przyrody, która zostaje pozbawiona naturalnego dopływu wód. Kolejnym niekorzystnym zjawiskiem jest występowanie podtopień po nawalnych opadach, kiedy przeciążona infrastruktura nie nadąża z odbiorem wód. Należy ocenić, że odprowadzenie wód opadowych do kanalizacji deszczowej jest optymalnym rozwiązaniem w odniesieniu do zanieczyszczonych powierzchni dróg i podobnych terenów, gdzie na wylotach instalacji stosuje się urządzenia oczyszczające, a także w przypadku obszarów o szczególnie niekorzystnym ukształtowaniu terenu lub niekorzystnych lokalnych warunkach gruntowo-wodnych. Natomiast na terenach zabudowy o niskiej intensywności, w szczególności na terenach zabudowy jednorodzinnej, letniskowej czy usługowej, najkorzystniejsze jest zagospodarowanie niezanieczyszczonych wód opadowych na terenie działki (na terenie nieutwardzonym, odprowadzenie do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych).

Wszelkie formy zorganizowanego retencjonowania wody opadowej w obrębie danego terenu sprzyjają utrzymaniu właściwego poziomu wód gruntowych, ograniczają zjawisko suszy, zapobiegają lokalnym podtopieniom, ograniczają zjawiska powodzi, a także ogranicza ryzyko powstania lejów depresyjnych.

Powstanie budynków mieszkalnych, letniskowych i usługowych może wiązać się z powstawaniem zanieczyszczeń, które przedostając się do środowiska, mogą negatywnie wpływać na wody gruntowe, a wraz z nimi przedostawać się do najbliższych cieków i zbiorników wodnych, prowadząc do ich degradacji. W zależności od rodzaju nieprawidłowości oraz typu prowadzonej działalności usługowej mogą wystąpić zanieczyszczenia różnego rodzaju. W przypadku nadmiernego napływu substancji organicznych i biogenów mogą one- przedostając się do wód podziemnych- prowadzić do zanieczyszczenia i zakwitów wód powierzchniowych. Zakwit glonów może ograniczyć ilość tlenu w głębszych warstwach zbiornika, co skutkować może śnięciem ryb i obumierania organizmów, a w dalszej perspektywie eutrofizacją i zanikaniem zbiorników. Przedostające się metale ciężkie i substancje toksyczne mogą zatruwać wody i glebę oraz gromadzić się w organizmach zwierząt i roślin, kumulując się na poszczególnych poziomach troficznych, powodując choroby, a także prowadząc do śmierci osobników.

Projekt planu określa zaopatrzenie w wodę do celów bytowo-gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej. Zapisy planu wskazują odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej. Zakłada się więc, że docelowo wszystkie budynki zlokalizowane w granicach obszaru opracowania zostaną podłączone do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej, co wykluczy przedostawanie się ścieków do środowiska, a w efekcie jego degradację.

Źródłem zanieczyszczeń z terenów przemysłowych może być również niewłaściwe przechowywanie odpadów oraz awarii przemysłowe. Aby wykluczyć to zagrożenie, plan nie dopuszcza lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych, a także zakłada również obowiązek prowadzenia właściwej gospodarki odpadami oraz ochronę wód podziemnych.

Jako jedną z głównych przyczyn zanieczyszczenia wód podaje się rolnictwo. Stosowanie nawozów sztucznych i organicznych oraz środków ochrony roślin w przypadku niewłaściwych praktyk może wiązać się z przedostawaniem się tych substancji do wód i prowadzić do ich zanieczyszczenia przez nadmiar biogenów i związków mineralnych oraz przez toksyczne herbicydy i

pestycydy. Plan zakłada docelowe przekształcenie większości terenów rolniczych w jego zasięgu pod inne typy zagospodarowania, dopuszcza również zalesienie pozostałych terenów rolniczych, dlatego docelowo zagrożenia zanieczyszczeniami rolniczymi zostaną zminimalizowane.

Przewidywany rodzaj zagospodarowania części terenu opracowania może wiązać się z powstaniem znacznych powierzchni dróg i dojazdów oraz placów postojowych. Powierzchnie te, stanowiąc nieprzepuszczalną barierę, gromadzić będą znaczne ilości wód opadowych i roztopowych, a ze względu na ruch i postój pojazdów oraz inne pełnione przez nie funkcje, odkładać się na nich będą zanieczyszczenia takie jak metale ciężkie i substancje ropopochodne, które spłukiwane wraz z deszczem lub wodami roztopowymi mogłyby przedostawać się do gleby i wód gruntowych (a w dalszej kolejności również do wód powierzchniowych), prowadząc do ich zanieczyszczenia i degradacji. Plan zakłada obowiązek zagospodarowania wód opadowych zgodnie z przepisami odrębnymi, do których zaliczyć należy ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960.) oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 ze zm.). Przy zastosowaniu się do ww. aktów ryzyko zanieczyszczenia gleby i wód substancjami z dróg, parkingów i placów jest minimalizowane.

Projekt planu nakazuje zachowanie istniejącego systemu melioracyjnego, z dopuszczeniem przebudowy i rozbudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zadaniem urządzeń wodnych, takich jak rowy i systemy melioracyjne, jest regulacja stosunków wodnych, m.in. w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby, ochrony przed powodzią i suszą, co ma szczególne znaczenie w kontekście silnego zagrożenia suszą w obszarze zlewni. Grunty nadmiernie nawodnione poprzez budowę ww. urządzeń- odwadnia się, a grunty zagrożone suszą- nawadnia się. Źle zrealizowana bądź uszkodzona sieć melioracji może powodować lokalne podtopienia, stąd szczególnie istotne jest zachowanie jej ciągłości, m.in. przy przebudowie. Występowanie melioracji nie gwarantuje odprowadzania nadmiaru wody w przypadku wystąpienia nawalnych deszczy, a w konsekwencji lokalnych podtopień jednak znacząco zmniejsz ich ryzyko i skalę.

Pozytywnie na kształtowanie się środowiska wodnego na terenie objętym planem wpłynie zmiana przeznaczenia terenu w południowej części obszaru analizy z produkcyjno- usługowego na teren elektrowni słonecznej. Wcześniejsze przeznaczenie, umożliwiające powstanie wielkopowierzchniowych budynków produkcyjnych i usługowych, składów i baz, a także zabudowań związanych z obsługą oraz produkcją w rolnictwie mogło mieć znaczący negatywny wpływ na warunki wodno- glebowe oraz stwarzać znaczne ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych. Farmy fotowoltaiczne są źródłem znacznie mniejszego ryzyka zanieczyszczenia środowiska- w tym wód, a przez niewielką ingerencję w grunt nie zaburzają stosunków wodno- glebowych; ponadto, umożliwiając pokrycie terenu roślinnością i częściowo zacieniając grunt, umożliwiają infiltrację oraz ograniczają parowanie.

Mimo iż rozwój zabudowy i projektowane funkcje terenu mogą stwarzać pewne zagrożenie dla środowiska wodnego gminy, zakłada się, że plan wprowadza należyte ograniczenia, które wraz z przepisami odrębnymi należyte ochronią stan wód powierzchniowych i podziemnych na terenie objętym opracowaniem.

4.5 POWIETRZE

Zapisy projektu planu wykluczyły istniejącą dotychczas możliwość sytuowania w jego obrębie zakładów produkcyjnych, które w zależności od rodzaju prowadzonej działalności, mogły emitować różnego rodzaju zanieczyszczenia do powietrza takich jak tlenki siarki i azotu, pyły zawieszone, metale ciężkie, lotne związki organiczne oraz dwutlenek węgla.

Zmiana przeznaczenia terenu z produkcyjno-usługowego na teren elektrowni słonecznej wpłynie pozytywnie na jakość powietrza atmosferycznego, wykluczając emisję zanieczyszczeń.

Dodatkowo produkcja energii ze źródeł odnawialnych zmniejszana konieczność jej produkcji konwencjonalnymi metodami, które to są źródłem emisji wielu zanieczyszczeń, w tym również gazów cieplarnianych.

Plan wyklucza możliwość lokalizowania w jego obszarze inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Inwestycje mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymagają uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, a możliwość ich sytuowania została znacznie ograniczona. Przewiduje się iż szczegółowo ewentualne zagrożenia oraz sposób ich niwelacji zostaną przeanalizowane w trakcie wydawania powyższej decyzji.

Innym źródłem zanieczyszczenia powietrza mogą być instalacje grzewcze oraz spaliny samochodowe, których ruch może się zintensyfikować wraz z realizacją nowych inwestycji na terenie planu. Szczególnie niebezpieczny jest w tej kwestii benzo(a)piren, który z łatwością przenosi się na duże odległości. Może on zanieczyszczać glebę i wody, gdzie utrzymuje się przez dłuższy czas, szkodząc organizmom i kumulując się w ich ciałach. U ludzi i zwierząt może być przyczyną licznych nowotworów i mutacji genowych oraz negatywnie wpływać na funkcje rozrodcze oraz rozwój płodów. Plan nakłada obowiązek postępowania zgodnie z wytycznymi uchwały antysmogowej województwa lubuskiego (Uchwała Sejmik Województwa Lubuskiego z dnia 18 czerwca 2018 r. nr XLVI/732/18), której celem jest zapobieganie negatywnym skutkom eksploatacji instalacji grzewczych dla ludzi i środowisko.

W projekcie planu dopuszcza się zaopatrzenie w energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu. Produkcja energii z odnawialnych źródeł, ma za zadanie ograniczyć zanieczyszczenie powietrza, gdyż przy jej wykorzystaniu produkowane jest znacznie mniej zanieczyszczeń niż przy konwencjonalnych metodach. Uznaje się więc, że stosowanie tego rodzaju instalacji jest działaniem pożądanym, wpływającym korzystnie na stan powietrza i klimat.

Stan powietrza w gminie jest zadowalający, a zapisy planu oraz wyznaczone funkcje stwarzają niewielkie zagrożenie dla jakości powietrza. Rezygnacja z terenów produkcyjnych znacząco zmniejszy ryzyko powstania poważnych zanieczyszczenia powietrza oraz ryzyko przekroczenia dopuszczalnych poziomów uwzględnionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu..

4.6 POWIERZCHNIA ZIEMI I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZY PRIORYTETOWE

Projekt obejmuje swoim zasięgiem tereny przekształcone przez człowieka. Zarówno zabudowa wiejska, jak i tereny wykorzystywane rolniczo, zadrzewione oraz lasy gospodarcze stanowią mozaikę ukształtowanego przez człowieka płatów krajobrazu wiejskiego. Projekt planu, przenosząc ustalenia wcześniejszych uchwał oraz studium gminy Skąpe, dopuszcza powstanie nowych terenów zabudowanych na gruntach dotychczas użytkowanych rolniczo lub gruntach, które mimo rolniczego przeznaczenia użytkowane nie były i uległy zadrzewieniu. Powstanie nowej zabudowy może wpłynąć na charakter krajobrazu, aby tego uniknąć, projekt planu określa szczegółowo zasady zabudowy i zagospodarowania terenu. W projekcie określono parametry zabudowy: geometrię dachów, wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy, minimalną i maksymalną nadziemną intensywność zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Wytyczne w zakresie zabudowy i zagospodarowania terenu ustalono w

nawiązaniu do istniejącej zabudowy terenów sąsiednich oraz wcześniejszych ustaleń. Ponadto, mimo iż projekt dopuszcza likwidację zadrzewień, to zachowuje w nienaruszonej formie tereny lasów, które stanowią najcenniejszy element krajobrazu w obszarze planu oraz wprowadza strefę ochronną od jeziora wykluczając powstanie zabudowy bezpośrednio na jego brzegu, wprowadza również nowy pas leśny zamykający miejscowość od strony południowej i oddzielający ją od terenów przewidzianych pod elektrownie słoneczną, która to nie stanowi elementu atrakcyjnego wizualnie i krajobrazowo a także przekształca na tereny lasu obszar, w obowiązującym planie przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zlokalizowany w zachodniej części planu.

W ramach planowanego zagospodarowania powstać może wiele nowych zabudowań, przewiduje się również rozwój infrastruktury na tym terenie. Ich powstawanie wiązać się będzie z szeregiem robót budowlanych, w tym również robót ziemnych, w wyniku których powstaną liczne wykopy i wydobyte z nich masy ziemne. Będzie się to wiązało z widoczną ingerencją w ukształtowanie terenu oraz jego intensywną zmianą. Zakłada się jednak, że zmiany te będą czasowe, a po zakończeniu robót znaczna część mas ziemnych wykorzystana zostanie w obrębie inwestycji w sposób niwelujący zmiany. Aby odpowiednio chronić powierzchnię terenu i grunty, zaleca się, by prowadząc prace ziemne zdjęty i wydobyty materiał deponować z podziałem na poszczególne warstwy glebowe, a po zakończeniu prac odtworzyć pierwotny ich pierwotny układ.

W zasięgu opracowania znajdują się fragmenty dwóch krajobrazów priorytetowych: Lasy między jeziorami Niestysz i Wilkowskim oraz Bory Pojezierza Lubuskiego, zaś granica Krajobrazu Jeziora Niestysz przebiega wzdłuż granicy projektu.

Ze względu na zadania mające na celu zachowanie dotychczasowego stanu krajobrazu lasów między jeziorami Niestysz i Wilkowskim lub poprawę jego jakości oraz właściwe kształtowanie, które opisane szerzej zostały w rozdziale 2.6., plan we właściwym dla siebie zakresie zakłada brak ingerencji w istniejące lasy, łąki śródpolne oraz tereny zabagnione oraz rozwiązania mające na celu utrzymanie dotychczasowych stosunków wodnych, a tam gdzie to możliwe należyte odsuniecie linii zabudowy od granic lasu. Nowa zabudowa lokalizowana będzie w miejscach wskazanych w dotychczas obowiązującym planie i nie przeznacza się w obrębie krajobrazu nowych terenów pod nią.

Ze względu na zadania mające na celu zachowanie dotychczasowego stanu krajobrazu borów Pojezierza Lubuskiego lub poprawę jego jakości oraz właściwe kształtowanie, które opisane szerzej zostały w rozdziale 2.6., plan we właściwym dla siebie zakresie zakłada zachowanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenów w obrębie krajobrazu nie ingerując przy tym w tereny lasów oraz łąk i pól śródpolnych, a nowa zabudowę realizuje się poza jego obszarem w sąsiedztwie istniejących dotychczas terenów przeznaczonych pod zabudowę. W obrębie tego krajobrazu zrezygnowano również z wyznaczonych przez dotychczas obowiązujący plan terenów zabudowy mieszkaniowej położonych przy ulicy Makowej i drodze powiatowej przeznaczając obszar ten pod teren lasu co pomoże rozwijać ekosystemy i ich różnorodność chroniąc również istniejące już elementy przyrodnicze przed negatywnym oddziaływaniem innych form zagospodarowania. Ponadto w celu należytej ochrony wartości przyrodniczych i krajobrazowych tego obszaru, zdecydowano o rezygnacji funkcji produkcyjno-usługowych, które dotychczas obowiązujący plan zakładał na terenie tego krajobrazu (w południowej części obszaru analizy) przeznaczając teren pod grunty rolne z zakazem zabudowy, a z dopuszczeniem zalesienia. Na terenach tych zaprzestano działalności rolniczej przez co uległy one stopniowemu zadrzewieniu.

Dodatkowo, aby chronić krajobraz, plan zakłada przeznaczenie wszystkich niezagospodarowanych i nieutwardzonych fragmentów terenu pod zieleń oraz dopuszcza lokalizację zadrzewień śródpolnych o charakterze krajobrazowym i wiatrochronnym, co pozytywnie wpłynie na charakter krajobrazu wiejskiego. Plan wyznacza również nowe korytarze leśne zapewniające łączność siedlisk i domknięcia krajobrazowe.

4.7 KLIMAT I ŚRODOWISKO AKUSTYCZNE

Klimat jest kształtowany przez wiele czynników, między innymi poprzez temperaturę, opady atmosferyczne i wiatry. Wpływ na klimat ma ukształtowanie terenu, nasłonecznienie, przewietrzanie, bliskość zbiorników i cieków wodnych, użytkowanie terenu, w tym szata roślinna oraz intensywność zabudowy.

Projekt planu zakłada przekształcenie terenów dotychczas przeznaczonych pod grunty orne i uprawy oraz tereny zieleni i tereny zadrzewione w sposób umożliwiający powstanie na nich zabudowy. Powstanie nowych budynków usługowych, znacznej powierzchni dróg i placów, infrastruktury towarzyszącej, a przede wszystkim farm fotowoltaicznych, oznaczać będzie powstanie znacznych powierzchni odbijających światło i nagrzewających się, co może wiązać się z lokalnym wzrostem temperatury. Nowe bariery w postaci ścian budynków wpłyną też na ruchy powietrza w przyziemnej warstwie, mogąc zmniejszyć przewietrzanie tych terenów.

Nowe zabudowania oraz powierzchnie utwardzone będą miały znaczny wpływ na możliwości infiltracji wód opadowych oraz roztopowych w głąb gruntu oraz zdolności retencyjne gleby. Może to skutkować obniżeniem poziomu wilgotności powietrza, obniżeniem poziomu wód gruntowych oraz występowaniem zjawisk ekstremalnych (suszy, lokalnych podtopień, powodzi).

Aby zminimalizować wpływ rozwoju zabudowy na klimat lokalny, plan wprowadza odpowiedni udział powierzchni biologicznie czynnej oraz zagospodarowanie zielenią wolnych przestrzeni. Zieleń wpływa lokalnie na obniżenie temperatury, zatrzymywanie wody i wzrost wilgotności powietrza, a w przypadku większych połąceń z udziałem roślinności wysokiej hamuje wiatr i zmniejsza rozprzestrzenianie się hałasu.

Jednym z najbardziej istotnych działań na rzecz klimatu jest produkcja energii z odnawialnych źródeł, dzięki czemu odgarnia się wydobywanie i spalanie paliw kopalnych będących źródłem szeregu zanieczyszczeń oraz emisji dwutlenku węgla i innych gazów cieplarnianych odpowiedzialnych za zmiany klimatu. Plan dopuszcza możliwość stosowania mikroinstalacji na własny użytek mieszkańców oraz wyznacza znaczny obszar pod elektrownię słoneczną, zakładając, iż są to działania pozytywnie wpływające na klimat i stan środowiska przyrodniczego.

Rozwój gospodarczy tego terenu będzie wiązał się również z pogorszeniem się klimatu akustycznego. Szczególnie na etapie budowy uciążliwym okazać się może wzmożony ruch pojazdów oraz praca maszyn i sprzętów budowlanych, jednak również w czasie użytkowania powstałych inwestycji ich obsługą oraz związanych z ich funkcjonowaniem transportem oraz ruchem pojazdów mogą wiązać się z emisją hałasu. Na zlokalizowanej w obrębie planu drodze powiatowej 1223F ruch jest nieznaczny, przez co dotychczas nie były prowadzone w jej obrębie badania natężenia hałasu. Nawet w sytuacji intensyfikacji ruchu nie zakłada się znaczącego negatywnego oddziaływania hałasu na tereny zabudowy mieszkaniowej, lotniskowej oraz usługowej, jednak intensywność ruchu powinna być monitorowana, a w sytuacji zagrożenia przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu dla obszarów objętych ochroną akustyczną badania powinny zostać

wykonane. W przypadku zarejestrowania przekroczeń należy podjąć odpowiednie kroki przeciwdziałające i naprawcze.

4.8 POLE ELEKTROMAGNETYCZNE

Na terenie objętym projektem planu nie przewiduje się występowania emisji pola elektromagnetycznego przekraczającego dopuszczalne poziomy na terenach przeznaczonych pod zabudowę i miejsc dostępne dla ludności, uregulowane rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, ze względu na brak planowanych źródeł silnego pola elektromagnetycznego. Istniejące potencjalne emitery pola (dwie stacje bazowe telefonii komórkowej), według dotychczasowego monitoringu, nie wytwarzają pola nie przekraczają dopuszczalnego poziomu.

4.9 ZASOBY NATURALNE I DOBRA MATERIALNE

Do zasobów naturalnych należą elementy środowiska, które są wykorzystywane przez człowieka, m.in. woda, flora, fauna, gleby itp. Oddziaływanie projektu planu na ww. elementy zostało opisane w poprzednich rozdziałach. Na obszarze objętym opracowaniem oraz w bezpośrednim sąsiedztwie nie występują tereny zidentyfikowane jako złoża zasobów naturalnych.

Ustalenia projektu planu miejscowego wpłyną pozytywnie na kształtowanie się dóbr materialnych, dzięki zapisom umożliwiającym rozwój gospodarczy miejscowości oraz wpłyną pozytywnie na dobrostan i poziom życia mieszkańców.

4.10 ZABYTKI

W granicach projektu planu zlokalizowane są trzy obiekty objęte ochroną konserwatorską:

- a) dawny cmentarz leśny, ujęty w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków,
- b) budynek mieszkalny nr 9,

c) aleja lipowa (25 lip holenderskich *Tilia x europaea*), zlokalizowanej przy wschodnim odcinku drogi powiatowej nr 1223F.

Aby właściwie chronić zabytkowy cmentarz, plan zgodnie z wytycznymi wojewódzkiego konserwatora zabytków- wprowadza: nakaz prowadzenia badań archeologicznych w przypadku prowadzenia prac ziemnych, zakaz lokalizacji budynków w jego obrębie oraz nakaz zachowania elementów historycznych: drzewostanu, układu ciągów komunikacyjnych i nawierzchni i elementów sztuki sepulkralnej, wyznaczając dla jego właściwej ochrony teren zieleni urządzonej.

W celu zachowania w należyтым stanie budynku mieszkalnego nr 9 o wartościach zabytkowych, nakazuje się zachowanie historycznej bryły, kompozycji elewacji wraz z detalem architektonicznym oraz historyczną stolarką okienną i drzwiową, z dopuszczeniem wymiany stolarki okiennej i drzwiowej pod warunkiem odwzorowania zewnętrznej formy stolarki historycznej. Ponadto, aby nie zaburzyć zabytkowego charakteru obiektu, zakazuje się docieplania zewnętrznego;

Nakazuje się również zachowanie i ochronę drzewostanu alei lipowej, a w przypadku uszkodzenia lub konieczności wycinki- nakaz odtworzenia zadrzewień.

Dodatkowo projekt planu ustala zastosowanie przepisów odrębnych w przypadku natrafienia na zabytki archeologiczne przy pracach ziemnych.

5. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI DOKUMENTU

Opisane w poprzednich rozdziałach oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko dotyczą oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska osobno. W rzeczywistości środowisko stanowi system, którego komponenty pozostają w nierozzerwalnej od siebie zależności i wzajemnie się warunkują, a zmiana jednego komponentu powoduje zmianę pozostałych. W związku z tym oddziaływanie na środowisko należy rozpatrywać nie tylko w kontekście poszczególnych jego komponentów, lecz także w kontekście środowiska jako całości, biorąc pod uwagę sumę oddziaływających na nie jednocześnie czynników. W projekcie planu zawarto szereg zapisów mających na celu ochronę środowiska oraz minimalizację negatywnego wpływu ustaleń planu na nie. Poszczególne zapisy planu wpływają często nie na pojedyncze komponenty środowiska, ale bezpośrednio lub pośrednio również na inne jego elementy.

W celu ochrony wód plan określa sposób zagospodarowania wód opadowych i roztopowych oraz konieczność wykonania zabezpieczeń uniemożliwiających przedostawanie się zanieczyszczeń do wód gruntowych i gleby. Plan dopuszcza lokalizację urządzeń wodnych i innych obiektów służących retencjonowaniu wody lub stosowanie rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto plan nakazuje zachowanie istniejącego systemu melioracyjnego i urządzeń drenarskich, z dopuszczeniem przebudowy i rozbudowy.

Zapisy planu określające niską emisyjność systemów grzewczych oraz pozwalające na zaopatrzenie w ciepło i energię elektryczną pochodzącą z odnawialnych źródeł energii, jak również wyznaczają teren pod sytuowanie instalacji przeznaczonych do produkcji energii z odnawialnych źródeł, mają na celu ochronę powietrza i klimatu. Aby należycie chronić powietrze oraz klimat, plan zakazuje powstawania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkiem przedsięwzięć celu publicznego) oraz zakładów stwarzających ryzyko poważnej awarii. Aby chronić klimat akustyczny, plan uszczegóławia dopuszczalne normy hałasu dla poszczególnych funkcji terenu.

Plan chroni środowisko również poprzez ustalenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, ograniczenie intensywności zabudowy oraz przeznaczenia niezagospodarowanych terenów pod zieleń oraz poprzez wyznaczenie nowych terenów zieleni i lasu. Plan nakazuje zastosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych zapobiegających powstawaniu lub przenikaniu zanieczyszczeń.

W projekcie umieszczono zapisy mające na celu ochronę ładu przestrzennego i krajobrazu poprzez określenie maksymalnej wysokości budynków i budowli tak, by nie stanowiły one nieatrakcyjnych dominant w przestrzeni, jak również określających maksymalną powierzchnię zabudowy oraz intensywność zabudowy. Ustalenia dotyczące formy dachów oraz kolorystyki elewacji chronią przed powstawaniem elementów dysharmonijnych, dominujących wizualnie w krajobrazie.

Wymienione powyżej zapisy planu mają również na celu minimalizację potencjalnego negatywnego wpływu na Obszar Chronionego krajobrazu oraz krajobrazów priorytetowych.

Dodatkowo poprzez wprowadzenie strefy ochronnej od jeziora Niesłysz, odpowiednie oddalenie linii zabudowy od terenów leśnych oraz nakaz zagospodarowania nieużytkowanych terenów przez zielenią, chroni się krajobraz i środowisko.

6. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE DOKUMENTU

Rozwiązaniem alternatywnym do proponowanych w omawianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest aktualny sposób użytkowania terenu wraz z obecnie obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Plany te określają sposób zagospodarowania terenu pod analogiczne funkcje; znacząca różnica dotyczy jedynie terenów położonych w południowej części miejscowości, które dotychczas przeznaczone były pod tereny obsługi produkcji i produkcji rolnej, zabudowy usługowej, obiektów produkcyjnych, składów i baz, a które w projekcie planu przeznaczone zostały pod tereny elektrowni słonecznych. Projekt planu rozszerza funkcje niektórych terenów zabudowy mieszkaniowej o usługi, wprowadza zmianę terenu usług sportu i rekreacji na teren usług lub zabudowy lotniskowej, czy zmianę terenu zabudowy mieszkaniowej na teren usług sportu i rekreacji oraz zieleni. Ponadto zmiany dotyczą zasięgu stref w odniesieniu do aktualnej ewidencji gruntów i budynków, linii zabudowy, parametrów zabudowy i innych kwestii, które nie powinny mieć negatywnego wpływu na stan środowiska.

7. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Ze względu na lokalizację gminy Skąpe na terenie kraju i jej znaczne oddalenie od terenów przyległych państw nie przewiduje się by znajdujący się na jej terenie obszar analizy mógł oddziaływać na środowisko w sposób transgraniczny w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 roku.

8. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Monitoring środowiska dla skumulowanego oddziaływania dokumentów planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) może być prowadzony dla całego obszaru gminy w zakresie oceny wskaźników dotyczących:

- zmian powierzchniowych: powierzchnia gminy objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, powierzchnia terenów nowo zabudowanych, powierzchnia lasów, długość wybudowanych dróg, ścieżek rowerowych, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
- skuteczności działań w zakresie ochrony środowiska: procent mieszkań podłączonych do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej, ilość odpadów wytworzonych przez 1 mieszkańca w ciągu roku, ilości odpadów przekazanych na składowisko odpadów, ilość odpadów zebranych selektywnie, źródła zaopatrzenia budynków w ciepło, zasięg terenów narażonych na ponadnormatywny hałas.

Powyższe analizy należy prowadzić w oparciu o dane uzyskane z państwowego monitoringu

środowiska oraz GUS. Proponuje się przeprowadzenie monitoringu środowiska dla skumulowanego oddziaływania dokumentów planistycznych z częstotliwością raz na 5 lat.

Ze względu na charakter obecnego oraz projektowanego zagospodarowania na obszarze objętym projektem planu istotne jest prowadzenie obserwacji niekorzystnych zmian zachodzących w środowisku. W przypadku dostrzeżenia niepokojących symptomów organy gminy powinny podjąć niezwłoczną interwencję.

9. STRESZCZENIE

- 1) Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, którego podstawą opracowania jest Uchwała Rady Gminy Skąpe Nr LXVII/577/2024 z dnia 13 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych. Projekt planu obejmuje teren o powierzchni stanowiącej ok. 113,7 ha, który zlokalizowany jest w północnej części gminy Skąpe, w miejscowości Niesulice położonej nad Jeziorem Niesłysz.
- 2) Obszar opracowania objęty jest obecnie obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które w wyniku uchwalenia niniejszego planu w całości lub części stracą ważność:
 - a) Uchwała Rady Gminy Skąpe Nr XXVIII/164/2005 z dnia 31.03.2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych,
 - b) Uchwała Rady Gminy Skąpe Nr IV/30/2007 z dnia 23.02.2007 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych,
 - c) Uchwała Rady Gminy Skąpe Nr III/21/2014 z dnia 23.12.2014 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych,
 - d) Uchwała Rady Gminy Skąpe Nr XXXVIII/350/2018 z dnia 23.03.2018 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych,
 - e) Uchwała Rady Gminy Skąpe Nr XXX/258/2021 z dnia 26.03.2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niesulice i terenów przyległych.
- 3) Podjęcie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu poprzedzone zostało wykonaniem analiz dotyczących zasadności przystąpienia do sporządzenia planu i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Skąpe przyjętego uchwałą Rady Gminy Skąpe Nr XXXVI/305/2021 z dnia 24 września 2021 r. Studium wskazuje dla obszaru objętego planem następujące kierunki rozwoju: tereny zabudowy jednostek osadniczych, tereny leśne i zadrzewione, obszary do zalesień, strefa zabudowy mieszkaniowej letniskowo-mieszkaniowej z usługami, strefa osadnictwa wiejskiego, strefa zorganizowanej działalności inwestycyjnej gospodarczej, usługowej, tereny zorganizowanej działalności inwestycyjnej, usługowej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej/ bez zabudowy mieszkaniowej, granice Obszaru Chronionego Krajobrazu „Rynna Paklicy i Ołoboku”, ciągi ekologiczne.
- 4) Celem sporządzenia niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie przewidywanego wpływu jaki na środowisko naturalne będą miały rozwiązania planistyczne zawarte w projekcie miejscowego planu, ewentualnych sposobów uniknięcia wpływu negatywnego, a także rozważenie możliwych alternatyw.

- 5) Zakres niniejszej prognozy uzgodniony został z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Świebodzinie oraz Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.
- 6) W celu stworzenia niniejszej prognozy korzystano z materiałów wtórnych publikowanych oraz materiałów pierwotnych. Jako materiały pierwotne należy wskazać zdjęcia wykonane w ramach dokumentacji fotograficznej. Do materiałów źródłowych wtórnych publikowanych należy zaliczyć: akty prawne, dokumenty strategiczne i planistyczne gminy, powiatu oraz województwa.
- 7) Teren objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego stanowi obszar o powierzchni 113,7 ha, położony w granicach określonych na rysunku planu, obejmujący obszar wsi Niesulice
- 8) Na obszarze objętym planem ustala się następujące przeznaczenie:
- a) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolem: **MN**;
 - b) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, oznaczone na rysunku planu symbolem **MN-ML**;
 - c) teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej lub usług, oznaczony na rysunku planu symbolem **MN-ML-U**;
 - d) tereny zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, oznaczone na rysunku planu symbolem **ML**;
 - e) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług, oznaczone na rysunku planu symbolem: **MN-U**;
 - f) tereny usług, oznaczone na rysunku planu symbolem: **U**;
 - g) tereny usług turystyki lub usług sportu i rekreacji, oznaczone na rysunku planu symbolem: **UT-US**;
 - h) tereny usług sportu i rekreacji, oznaczone na rysunku planu symbolem: **US**;
 - i) teren usług sportu i rekreacji lub zieleni urządzonej, oznaczony na rysunku planu symbolem: **US-ZP**;
 - j) tereny elektrowni słonecznych, oznaczone na rysunku planu symbolem: **PEF**;
 - k) tereny dróg lokalnych, oznaczone na rysunku planu symbolem: **KDL**;
 - l) tereny dróg dojazdowych, oznaczone na rysunku planu symbolem: **KDD**;
 - m) tereny komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczone na rysunku planu symbolem: **KR**;
 - n) tereny komunikacji pieszo-rowerowej, oznaczone na rysunku planu symbolem: **KP**;
 - o) teren parkingu, oznaczony na rysunku planu symbolem: **KOP**;
 - p) tereny elektroenergetyki, oznaczone na rysunku planu symbolem: **IE**;
 - q) teren telekomunikacji, oznaczony na rysunku planu symbolem: **IT**;
 - r) teren pompowni ścieków, oznaczony na rysunku planu symbolem: **IKP**
 - s) teren akwakultury i obsługi rybactwa, oznaczony na rysunku planu symbolem: **RA**;
 - t) teren wód powierzchniowych śródlądowych, oznaczony na rysunku planu symbolem **WS**;
 - u) tereny lasu, oznaczone na rysunku planu symbolem: **L**.
 - v) teren zieleni urządzonej, oznaczony na rysunku planu symbolem: **ZP**.
- 9) Teren opracowania położony jest w północnej części gminy, w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora Niesłysz- należącego do obrębu Przełazy w gminie Lubrza.
- 10) Według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego obszar ten znajduje się w megaregionie Pozaalpejskiej Europy Środkowej, w prowincji Środkowoeuropejskiej, w podprowincji Pojezierze Południowobałtyckie, w makroregionie pojezierza Lubuskiego oraz w

obrębnie dwóch mezoregionach, zdecydowana większość obszaru gminy w granicach Pojezierza Łagowskiego, natomiast południowy kraniec w granicach Przełomu Odry.

- 11) Rzeźba terenu obszaru objętego analizą jest nieregularna i pofalowana, z widocznymi wcięciami, jednak cechuje się niewielką deniwelacją. Teren opada w kierunku jeziora Niestysz, gdzie wysokość bezwzględna wynosi ok. 79,5 m n.p.m, zaś wznosi się w stronę południową i osiąga w granicach planu wysokość ok 93,5 m n.p.m.
- 12) W granicach obszaru analizy występują piaski i żwiry wodnolodowcowe powstałe z osadów wodnolodowcowych-fluwialnych i rzecznotodowcowych, lub na osadach lodowcowych-morenowych, glacialnych sandrowych, oraz piaski i żwiry lodowcowe zalegające na piaskach i żwirach wodnolodowcowych powstałe z osadów morenowych i glacialnych. W południowo-wschodniej części obszaru na piaskach i żwirach wodnolodowcowych zalegają gliny zwałowe z osadów lodowcowych. W centralnej i północnej części pojawiają się piaski i żwiry przemieszane z głazami narzutowymi moreny czołowej, a przy granicy z jeziorem mułki i piaski jeziorne z limnicznych osadów jeziornych.
- 13) Znaczną powierzchnię terenu opracowania stanowią grunty rolne niezainwestowane, o przewadze V i VI klasy bonitacyjnej. Występuje również fragment IV klasy bonitacyjnej. Są to gleby brunatne wyługowane i kwaśne, głównie żytnim słabym i bardzo słabym oraz żytnim dobrym, zlokalizowanym we wschodniej części obszaru. Gleby te tworzone są przez piaski słabogliniaste pokrywające piaski luźno oraz gdzieś tam również gliny lekkie. Od strony jeziora powierzchnię pokrywają gleby murszowo-mineralne i murszowate o słabym i bardzo słabym kompleksie użytków zielonych, w którym piaski słabogliniaste zalegają na piaskach luźnych.
- 14) Obszar opracowania w całości położony jest na terenie jednolitej części Wód Podziemnych GW600068. Część ta ma dobry stan chemiczny i ilościowy a więc również dobry stan ogólny wód.
- 15) Północną granicę planu stanowi brzeg jeziora Niestysz będącego największym zbiornikiem pojezierza Łagowskiego o powierzchni 486,2 ha, dł. 4700 m, szer. 1700m, maks. głęb. 34,7 m. Chemiczny stan wód jeziora jest dobry jednak stan ogólny określony został jako zły.
- 16) Ze względu na wielkość terenu opracowania w jego zasięgu znajdują się różnorodne siedliska cechujące się odmiennymi składami gatunkowymi i różną wartością przyrodniczą obejmujące brzeg jeziora, tereny leśne i grunty zadrzewione.
- 17) Teren planu leży w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Rynny Paklicy i Ołoboku oraz dwóch krajobrazów priorytetowych 08-315.42-62- Bory Pojezierza Lubuskiego oraz 08-315.42-88- Lasy między jeziorem Niestysz i Wilkowskim. Przy północnej granicy obszaru opracowania na działce nr ew. 26/120 w obrębie Niesulice rośnie również dąb szypułkowy (*Quercus robur*), który Uchwałą Nr LVI/480/2023 Rady Gminy Skąpe z dnia 25 kwietnia 2023 r. ustanowiony został pomnikiem przyrody.
- 18) Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza omawiany teren znajduje się w regionie śląsko-wielkopolskim na pograniczu obszaru o silnej i średniej intensywności oddziaływania wpływów oceanicznych, dla którego charakterystyczną cechą jest dominujący wpływ mas powietrza polarno-morskiego, co znacząco wpływa na rozkład temperatury i opadów atmosferycznych w ciągu roku.
- 19) Przeprowadzone analizy wykazały, iż rok 2024 był rokiem, w którym utrzymała się poprawa jakości powietrza – szczególnie pod kątem stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10.

Stężenia średnioroczne B(a)P w pyłe zawieszonym PM10 w województwie lubuskim na każdej stacji wskazują na dotrzymanie wartości normatywnej, dzięki temu wszystkie trzy strefy (strefa miasto Gorzów Wielkopolski, strefa miasto Zielona Góra i strefa lubuska) zostały zakwalifikowane do klasy A.

- 20) W granicach obszaru opracowania wyznaczone zostały tereny przeznaczone pod funkcje podlegające ochronie akustycznej, są to: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny mieszkaniowo-usługowe oraz tereny rekreacyjno wypoczynkowe. Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dopuszczalny poziom hałasu drogowego L_{Aeq} wynosi 61 dB, zaś L_{Aeq} 56 dB dla hałasu pochodzącego z innych źródeł odpowiednio 50 i 40 dB. Dla hałasu drogowego dopuszczalny poziom L_{DWN} wynosi 64 dB, poziom L_N nie może przekraczać 59 dB, w przypadku innych źródeł hałasu parametr L_{DWN} wynosi 50 dB, zaś dopuszczalny poziom L_N wynosi 40 dB. Dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz rekreacyjno-wypoczynkowej dopuszczalny poziom hałasu drogowego L_{Aeq} wynosi 65 dB, zaś L_{Aeq} 56 dB, dla hałasu pochodzącego z innych źródeł odpowiednio L_{Aeq} 55 dB i L_{Aeq} 45dB. Z kolei dopuszczalny poziom L_{DWN} dla hałasu drogowego wynosi 68 dB, a poziom L_N nie może przekraczać 59 dB, w przypadku innych źródeł hałasu parametr L_{DWN} wynosi 55 dB, zaś dopuszczalny poziom L_N wynosi 45dB.
- 21) W granicach obszaru opracowania zlokalizowane są dwie stacje bazowe telefonii komórkowej, znajdujące się w północnej części planu przy drodze powiatowej 1223F. Z danych publikowanych w ogólnodostępnej bazie danych prowadzonej przez Ministra Cyfryzacji <https://si2pem.gov.pl> wynika, iż poziom pól elektromagnetycznych w sąsiedztwie stacji wynosi poniżej <7 V/m i nie przekracza dopuszczalnych norm.
- 22) Zapisy projektu planu uzupełniają, ujednolicają oraz wprowadzają zmiany w dotychczas obowiązujących na tym terenie planach zagospodarowania przestrzennego. Brak realizacji założeń projektu planu może mieć negatywny wpływ na środowisko szczególnie w zakresie szeroko rozumianych terenów produkcyjnych z których mogących mieć negatywny wpływ na środowisko a których funkcję w omawianej uchwale ograniczono do terenu elektrowni słonecznej. Rezygnacja z uchwalenia omawianego projektu może ograniczyć potencjalnie korzystny wpływ na rozwój turystyki i rekreacji, a także utrudnić rozwój miejscowości w sposób zgodny z zasadami ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Zapisy planu stanowią odpowiedź na wnioski mieszkańców, dążą do zaspokojenia ich potrzeb oraz umożliwiają rozwój miejscowości i zwiększenie jej atrakcyjności zarówno dla osób na stałe ją zamieszkujących, jak i dla turystów i wczasowiczów, którzy to napędzają ważną gałąź gospodarki gminy.
- 23) Istotnym problemem z zakresu stanu i ochrony środowiska zdiagnozowanymi na badanym terenie jest środowisko wodne ze względu na bliskość jeziora oraz stan wód podziemnych.
- 24) W prognozie poddano analizie dokumenty ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym w odniesieniu do najważniejszych aspektów planu.
- 25) Oddziaływanie ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego potencjalnie może być związane z wpływem ich realizacji na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego.
- 26) Zapisy planu umożliwiają powstanie nowej zabudowy na terenach rolnych oraz na terenach, które w wyniku zaprzestania użytkowania rolniczego uległy samoistnemu zadrzewieniu, co może negatywnie wpłynąć na bioróżnorodność. Plan wprowadza ustalenia mające minimalizować ten negatywny wpływ, wyznaczając również nowe tereny leśne.

- 27) Ustalenia projektu planu nie powinny mieć znaczącego negatywnego wpływu na człowieka, a ze względu na uregulowanie, doprecyzowanie i modyfikacje ustaleń wcześniejszych uchwał dają możliwość większego rozwoju miejscowości, lepiej dostosowanego do potrzeb społecznych, co powinno pozytywnie wpłynąć na dobrostan mieszkańców.
- 28) Plan utrzymuje kierunki w zagospodarowaniu terenu wyznaczone w studium i wcześniej obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego umożliwiając rozwój zabudowy mieszkaniowej, letniskowej, a także usługowej oraz wprowadzając tereny elektrowni słonecznej. Rozwój ten może wiązać się z degradacją i zniszczeniem siedlisk jednak przede wszystkim siedlisk o mniejszej wartości przyrodniczej, a projekt obejmuje szereg zapisów mających minimalizować negatywny wpływ.
- 29) Rozwój zabudowy i projektowane funkcje terenu mogą stwarzać pewne zagrożenie dla środowiska wodnego gminy. Zakłada się jednak, że plan wprowadza należyte ograniczenia, które wraz z przepisami odrębnymi właściwie ochronią stan wód powierzchniowych i podziemnych na terenie objętym opracowaniem.
- 30) Stan powietrza w gminie jest zadowalający. Zapisy planu, mimo iż zakładają intensyfikację zagospodarowania terenu, to nie stwarzają istotnego zagrożenia dla jakości powietrza, a poprzez odpowiednie regulacje minimalizują ryzyko jego pogorszenia.
- 31) Plan wprowadza szereg zapisów mających na celu ochronę powierzchni ziemi oraz krajobrazu obszaru objętego opracowaniem.
- 32) Na terenie objętym projektem planu nie przewiduje się występowania emisji pola elektromagnetycznego przekraczającego dopuszczalne poziomy na terenach przeznaczonych pod zabudowę i miejscach dostępne dla ludności, uregulowane rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, ze względu na brak planowanych źródeł silnego pola elektromagnetycznego. Istniejące potencjalne emitery pola (dwie stacje bazowe telefonii komórkowej), według dotychczasowego monitoringu nie wytwarzają pola przekraczającego dopuszczalnego poziomu.
- 33) Do zasobów naturalnych należą elementy środowiska, które są wykorzystywane przez człowieka m.in. woda, flora, fauna oraz gleby itp. Oddziaływanie projektu planu na ww. elementy zostało opisane w poprzednich rozdziałach. Na obszarze objętym opracowaniem oraz w bezpośrednim sąsiedztwie nie występują tereny zidentyfikowane jako złoża zasobów naturalnych.
- 34) W granicach projektu planu zlokalizowane są trzy obiekty objęte ochroną konserwatorską:
- a) dawny cmentarz leśny, ujęty w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków,
 - b) budynek mieszkalny nr 9,
 - c) alei lipowej (25 lip holenderskich *Tilia x europaea*), zlokalizowanej przy wschodnim odcinku drogi powiatowej nr 1223F.
- 35) W planie umieszczono szereg zapisów mających przeciwdziałać negatywnym skutkom jego wprowadzenia na środowisko.
- 36) Rozwiązaniem alternatywnym do proponowanych w omawianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest aktualny sposób użytkowania terenu wraz z obecnie obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które ze względu na dopuszczenie znacznej powierzchni terenów produkcyjnych stwarzają większe zagrożenie dla jakości środowiska naturalnego.

37) Ze względu na lokalizację gminy na terenie kraju i jej znaczne oddalenie od terenów przyległych państw nie przewiduje się by znajdujący się na jej obszarze obszar analizy mógł oddziaływać na środowisko w sposób transgraniczny w rozumieniu konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 roku.

38) Monitoring środowiska dla skumulowanego oddziaływania dokumentów planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) może być prowadzony dla całego obszaru gminy w zakresie oceny wskaźników dotyczących:

- zmian powierzchniowych: powierzchnia gminy objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, powierzchnia terenów nowo zabudowanych, powierzchnia lasów, długość wybudowanych dróg, ścieżek rowerowych, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- skuteczności działań w zakresie ochrony środowiska: procentu mieszkań podłączonych do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej, ilości odpadów wytworzonych przez 1 mieszkańca w ciągu roku, ilości odpadów przekazanych na składowisko odpadów, ilości odpadów zebranych selektywnie, źródeł zaopatrzenia budynków w ciepło, zasięgu terenów narażonych na ponadnormatywny hałas.

Powyższe analizy należy prowadzić w oparciu o dane uzyskane z państwowego monitoringu środowiska oraz GUS. Proponuje się przeprowadzenie monitoringu środowiska dla skumulowanego oddziaływania dokumentów planistycznych z częstotliwością raz na 5 lat.

Ze względu na charakter obecnego oraz projektowanego zagospodarowania na obszarze objętym projektem planu istotnym jest prowadzenie obserwacji niekorzystnych zmian zachodzących w środowisku. W przypadku spostrzeżenia niepokojących symptomów organy gminy powinny podjąć niezwłoczną interwencję.